

ЗВІТ
експертної групи

Заклад вищої освіти	Національний університет "Чернігівська політехніка"
Освітня програма	53782 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Чернігівська політехніка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	53782
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Мельник Петро Васильович, Шкварок Софія Василівна, Риженко Ірина Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	04.02.2026 р. – 06.02.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://surl.lu/znavmu>

Програма візиту експертної групи <https://surl.li/jbbpua>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Становлення освітньо-професійної програми «Право» (далі — ОП) базується на багаторічному досвіді підготовки фахівців-правників, що розпочався у 1969 році та пройшов шлях трансформації від циклових комісій до профільної випускової кафедри публічного та приватного права (<https://surl.li/spkbyt>). Послідовна реорганізація структури підрозділів дозволила акумулювати досвід викладання цивілістичних та адміністративних дисциплін для формування сучасної ОП. Сьогодні реалізація програми забезпечується розвинутою інфраструктурою практичної підготовки на базі юридичної клініки «Adiutorium». Мета ОП узгоджується з місією та стратегією ЗВО, враховуючи тенденції ринку праці, регіональну специфіку та досвід вітчизняних і закордонних закладів освіти. Процеси проектування програми базуються на взаємодії зі стейкхолдерами, а її структура та зміст відповідають вимогам законодавства. Університет забезпечує нормативний супровід процедур доступу до навчання, визнання результатів та публічності освітнього процесу. Система оцінювання РН є прозорою та базується на принципах академічної доброчесності. Освітнє середовище є безпечним та студентоцентричним, що сприяє всебічному благополуччю здобувачів. Багаторівнева внутрішня система забезпечення якості зміцнює довіру до навчання. Керівництво Університету та Гарант забезпечили максимальне сприяння роботі експертної групи, продемонструвавши високий рівень прозорості та готовності до конструктивної взаємодії на всіх етапах акредитаційної експертизи. ОП відповідає вимогам підкритеріїв 1.1, 1.3, 1.4, 4.2, 4.5 повністю, частково 2.1, 2.3, 4.1, 4.3, 4.4, 5.2, 9.2. За висновками ЕГ, вимоги щодо акредитації виконано, підстави для відмови відсутні, а ОП має потенціал для подальшого розвитку та вдосконалення. Взірцевих практик за окремими критеріями за результатами експертизи ОП не виявлено.

Недоліки

У документах ЗВО виявлено термінологічну невідповідність Стандарту 081 «Право» щодо назви форми атестації («іспит» замість «екзамен»), а також відсутність в ОП відомостей про викладання лекцій з ОК 10 Теорія держави і права англійською мовою (підкритерії 2.1, 2.3, 5.2). У РП зафіксовано формальний підхід до диференціації занять та деталізації індивідуальних завдань, що поєднується з недостатнім представленням у списках літератури власних наукових праць НПП та низьким рівнем міжнародної академічної мобільності здобувачів (підкритерії 4.1, 4.3, 4.4). Система контролю якості потребує вдосконалення через відсутність у нормативних актах цифрових меж оригінальності текстів, використання застарілих даних про антиплагіатні сервіси на сайті та брак окремих методичних рекомендацій щодо порядку проведення підсумкової атестації (підкритерії 5.1, 5.3). Окремі НПП потребують активізації публікаційної діяльності у фахових виданнях та базах Scopus/WoS за профілем дисциплін для забезпечення повної відповідності ОП вимогам п.37 Ліцензійних умов (підкритерій 6.1). Відсутність офіційного статусу стейкхолдерів як повноправних партнерів у складі проектної групи та наявність технічних неточностей і помилкових дат у проекті документації ОП свідчать про недостатній рівень формалізації процесів управління та публічності (підкритерії 8.2, 9.2).

Рекомендації

У документах ЗВО виявлено термінологічну невідповідність Стандарту 081 «Право» щодо назви форми атестації («іспит» замість «екзамен»), а також відсутність в ОП відомостей про викладання лекцій з ОК 10 Теорія держави і права англійською мовою (підкритерії 2.1, 2.3, 5.2). У РП зафіксовано формальний підхід до диференціації занять та деталізації індивідуальних завдань, що поєднується з недостатнім представленням у списках літератури власних наукових праць НПП та низьким рівнем міжнародної академічної мобільності здобувачів (підкритерії 4.1, 4.3, 4.4). Система контролю якості потребує вдосконалення через відсутність у нормативних актах цифрових меж оригінальності текстів, використання застарілих даних про антиплагіатні сервіси на сайті та брак окремих методичних рекомендацій щодо порядку проведення підсумкової атестації (підкритерії 5.1, 5.3). Окремі НПП потребують активізації публікаційної діяльності у фахових виданнях та базах Scopus/WoS за профілем дисциплін для забезпечення повної відповідності ОП вимогам п.37 Ліцензійних умов (підкритерій 6.1). Відсутність офіційного статусу стейкхолдерів як повноправних партнерів у складі проектної групи та наявність технічних неточностей і помилкових дат у проекті документації ОП свідчать про недостатній рівень формалізації процесів управління та публічності (підкритерії 8.2, 9.2).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма «Право» першого (бакалаврського) рівня НУ «Чернігівська політехніка» розроблена згідно зі Стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» (наказ МОН № 644 від 20.07.2022 зі змінами від 20.03.2023). Програма враховує актуальні зміни станом на 13.06.2024. Наявність компетенції ЗК16 підтверджена матрицею відповідності програмних компетентностей та результатів навчання через ОК (<https://surl.lt/etlfbc>). ОП додатково розширено загальними компетенціями ЗК17 (здатність до написання академічних і наукових текстів, аргументованого та толерантного відстоювання наукових поглядів) та ЗК18 (ініціативність, відповідальність, навички безпечної діяльності відповідно до профілю роботи, галузевих норм, а також забезпечення індивідуальної та колективної безпеки у надзвичайних ситуаціях). Програму також доповнено спеціальною компетенцією СК17 (знання та розуміння основ правового регулювання обігу державних коштів). Це дозволяє комплексно оцінити професійні компетентності майбутніх юристів і створює умови для розвитку їхніх аналітичних, комунікативних та практичних навичок. Нормативний зміст підготовки включає результати навчання РН23, РН24, РН25, які спрямовані на ефективне вирішення професійних завдань у сферах безпеки життєдіяльності, збереження здоров'я та аналізу соціальних процесів. У сукупності ці результати розширюють ОП, сприяють всебічному розвитку здобувачів та забезпечують відповідність вимогам Стандарту і Національної рамки кваліфікацій. Водночас програма надає широкі можливості для вибору додаткових освітніх компонентів, організованих у тематичні мейджори. Це дозволяє здобувачам формувати індивідуальну освітню траєкторію. Освітня програма забезпечує досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти. ЕГ констатує відповідність ОП вимогам за підкритерієм 1.1.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

В ОП «Право», що проходить акредитацію, професійні стандарти відсутні.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

В ОП «Право» чітко визначена мета, яка повністю узгоджується з місією та стратегією розвитку НУ «Чернігівська політехніка». Метою ОП є підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі права, надання здобувачам поглиблених теоретичних і практичних знань, а також засвоєння ними засад методології наукової та професійної діяльності за спеціальністю 081 «Право». Місія університету спрямована на розвиток суспільства через освіту та наукові дослідження для формування лідерства. Стратегічна програма розвитку НУ «Чернігівська політехніка» на 2021-2027 роки (<https://surl.li/owjllhq>) ґрунтується на SWOT-аналізі. Він визначає сильні та слабкі сторони закладу, можливості та загрози. Це дозволяє стратегічно підвищувати якість освітніх послуг і міжнародний авторитет ЗВО. Стратегія університету орієнтована на інтеграцію європейських цінностей, сталий розвиток та впровадження інноваційних освітніх процесів. На основі вивчених документів та результатів зустрічей із фокус-групами ЕГ встановила, що мета ОП «Право» відповідає стратегічним цілям та місії ЗВО. Вимоги підкритерію 1.3 дотримано.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета ОП «Право» та її програмні результати навчання в НУ «Чернігівська політехніка» формуються на основі результатів системної та багаторівневої роботи зі зворотним зв'язком. У межах комплексу опитувань університет враховує потреби заінтересованих сторін та здійснює оцінювання якості підготовки здобувачів, рівня сформованості компетентностей і відповідності випускників вимогам ринку праці (<https://surl.li/qijvqo>). Моніторинг проводиться з використанням інституційної Системи опитування (<https://surl.li/sqrajlk>), а також Сервісу внесення пропозицій щодо вдосконалення освітніх програм (<https://surl.li/janxna>). Ці інструменти перебувають у постійному відкритому доступі. Щодо врахування пропозицій стейкхолдерів, до ОП «Право» 2025 року за ініціативи голови наукового гуртка «Правники» Лугина Є.Ю. було додано ВК36 «Міжнародне гуманітарне право» (протокол № 14 від 05.12.2024, <https://surl.lt/eslnsp>), а в проєкт ОП 2026 року – ВК38 «Міграційне право» (<https://surl.lu/euhueb>). Також до ОП 2025 року за пропозиціями науково-педагогічних працівників додано ВК37 «Вступ до права Європейського Союзу», а за пропозицією роботодавця - судді Чернігівського окружного адміністративного суду Житняк Л.О. - ВК38 «Правове регулювання соціального забезпечення» (протокол № 14 від 05.12.2024). У проєкт ОП 2026 року за пропозицією головного спеціаліста-юрисконсульта юридичного відділу Чернігівської міської ради Приходька В.О. внесено ОК29 «Житлове право» (протокол № 12 від 26.11.2025), а також за ініціативи НПП - ОК21 «Сімейне право». На запит ЕГ гарантом надано відповідні протоколи. Роботодавці активно долучаються до вдосконалення ОП через Раду роботодавців, де обговорюються питання наповнення освітніх компонентів та аналізуються результати

анкетування студентів, що підтверджується протоколами засідань за 2023–2025 роки (<https://surl.li/mwchde>). Програма отримала позитивні рецензії від практиків, зокрема від Центру з надання безоплатної правової допомоги (<https://surl.li/oyztvb>, <https://surl.li/qzamjo>). Результати моніторингу узагальнюються гарантом ОП та випусковою кафедрою, обговорюються під час робочих зустрічей (<https://surl.li/ayqunq>) і верифіковані під час онлайн-спілкування Експертної групи зі здобувачами та роботодавцями. ЕГ констатує відповідність ОП вимогам за підкритерієм 1.4.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Реалізація освітньої програми «Право» побудована з урахуванням сучасних тенденцій розвитку юридичної науки, практичних потреб ринку праці та регіонального середовища, а також враховує досвід аналогічних вітчизняних та закордонних програм. Під час проєктування та вдосконалення ОП бралися до уваги пропозиції здобувачів, роботодавців, правничої спільноти та громадянського суспільства. У звіті про самооцінювання ЗВО зазначено, що під час формування змістової складової освітньої програми «Право» враховано міжнародний досвід побудови юридичної освіти. Зокрема, був проаналізований зміст окремих освітніх компонентів у закордонних університетах: Маріборському університеті (Словенія), Університеті Халла (Англія) та Університеті права (Англія). Цей аналіз підходів до викладання теорії держави і права, кримінального та цивільного права, міжнародного публічного права, права Європейського Союзу, міжнародного приватного права та суміжних дисциплін став одним із орієнтирів для розбудови відповідних компонентів ОП. Запозичення міжнародних підходів сприяло оптимізації структури навчальних компонентів і їх змістового наповнення, що дозволяє поєднати фундаментальні юридичні знання з вимогами сучасної правничої освіти в національному контексті. При розробці ОП враховано досвід вітчизняних ЗВО, таких як: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, КНУ імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом» та інші. Це дозволило структурувати навчальні дисципліни у мейджори та включити спеціалізовані ВК, зокрема «Прокурорське право», «Адміністративно-деліктне право», «Делікти в цивільному праві» та «Муніципальне право». Під час проєктування ОП враховувалися положення Стратегії розвитку Національного університету «Чернігівська політехніка» на 2021–2027 роки (<https://surl.li/owjlhq>), зокрема акцент на інтеграцію освіти та науки через діяльність студентського наукового гуртка «Правники», у межах якого здобувачі беруть участь у науково-практичних та міжнародних конференціях, що сприяє розвитку їхніх практичних і наукових компетентностей (<https://surl.li/tvxfch>, <https://surl.li/mtaqln>). Додатково враховувалися результати практики у судах, органах державної та місцевої влади, адвокатурі, юридичній клініці «Adiutorium» (<https://surl.li/lejssj>) і приватних компаніях, а також консультації з роботодавцями Чернігівського регіону на засіданнях Ради роботодавців (<https://surl.li/lstnuc>). Учасники фокус-групи під час зустрічі з ЕГ, зокрема роботодавці та стейкхолдери, відзначили актуальність ОП і наголосили, що ЗВО активно оновлює та вдосконалює програму, підлаштовуючи її під виклики сучасного ринку праці, нові тенденції та запити, а також враховуючи дистанційне навчання та умови воєнного стану в Україні.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма «Право» першого (бакалаврського) рівня НУ «Чернігівська політехніка» розроблена відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право», затвердженого наказом МОН від 20.07.2022 № 644 (зі змінами), що забезпечує її відповідність сучасним нормативним вимогам. Програма забезпечує формування загальних і спеціальних компетентностей, пропонує варіативну освітню траєкторію через вибіркові компоненти та мейджори, а також враховує виклики сьогодення, потреби студентів, роботодавців та інших стейкхолдерів. Мета ОП чітко узгоджується зі стратегією та місією ЗВО, а програмні результати навчання відповідають запитам ринку праці та забезпечують ефективну інтеграцію теоретичних знань і практичних навичок. Водночас ОП не демонструє інноваційних або зразкових практик, які б суттєво виділяли її серед інших.

Недоліки

Суттєвих недоліків та недоліків, які б впливали на рівень відповідності ОП критерію 1, ЕГ не виявила.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту ОП та НПП протягом 2026–2027 н.р. продовжувати систематичний моніторинг та перегляд освітньої програми з урахуванням сучасних тенденцій розвитку науки, потреб ринку праці, запитів здобувачів та практиків, а також результатів внутрішніх опитувань і аналізу міжнародного досвіду, з метою підтримання актуальності та високої якості підготовки випускників.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС (<https://surl.lu/cwohwk>), з яких 180 кредитів ЄКТС спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» і Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України 20.07.2022 року №644, з наступними змінами в 2023 році (наказ МОН України від 20.03.2023 № 307) та в 2024 році (наказ МОН України від 13.06.2024 № 842) (далі – Стандарт). Обсяг кредитів ЄКТС в навчальному плані (<https://surl.li/ahkacl>) відповідає обсягу кредитів в ОП. Навчальним планом передбачено, що аудиторні заняття для денної форми навчання становлять 2378 годин (33% від загального обсягу ОП). Здобувачів заочної форми навчання на даній ОП немає. На практику у сфері права спрямовано 15 кредитів ЄКТС, у тому числі 5 кредитів ЄКТС - на проходження практики або в судах, або в системі прокуратури, або адвокатури. Обсяг вибіркової складової ОП становить 60 кредитів ЄКТС (25%), що відповідає Закону України «Про вищу освіту». Навчальним планом визначено 6 кредитів ЄКТС на ВК загальної підготовки та 54 кредити ЄКТС на ВК професійної підготовки. В той же час ЕГ відмічає, що Стандартом атестація здобувачів вищої освіти визначена у формі атестаційного екзамену, проте ЗВО в ОП 2024, 2025 і навчальних планах визначає атестацію у формі атестаційного іспиту.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП структурована за змістом, логічно вибудована і внутрішньо узгоджена. ОК взаємодіють між собою та утворюють послідовну, цілісну систему, яка в сукупності дає можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Структурно-логічна схема ОП (<https://surl.lu/cwohwk>) наочно демонструє узгодженість та послідовність вивчення ОК, взаємозв'язок між ними, практикою та атестацією здобувачів. ОК у навчальному плані розміщені з врахуванням поступальності досягнення визначених результатів навчання. Структура і зміст ОП забезпечують надання необхідних попередніх знань та навичок для засвоєння кожного з ОК, які конкретизуються у робочих програмах ОК у п.5 «Пререквізити» (наприклад, ОК18 <https://surl.li/bvqiuo>, ОК 22 <https://surl.li/ouabbw> і т.д.). Програмні результати навчання, що формуються в межах кожного освітнього компонента, чітко окреслені в матриці відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам. Аналіз матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП дозволив дійти висновку, що досягнення всіх ПРН забезпечується обов'язковими ОК. Обов'язкові ОК сприяють формуванню відповідних ПРН, передбачаючи належне тематичне наповнення, методи навчання та форми атестації. Перегляд робочих програм ОК показав, що зміст обов'язкових ОК реалістично дозволяє досягти результатів навчання, визначених ОП. До проходження навчальних практик (4 і 6 семестр) і виробничої практики (8 семестр) здобувачі набувають необхідних попередніх знань і навичок. Формування загальнокультурних і громадянських компетентностей забезпечується, зокрема, вивченням ОК 1 «Історія української державності і культури», ОК 11 «Історія держави і права зарубіжних країн», ОК 12 «Конституційне право України», ОК 16 «Історія держави і права України». Вибіркові ОК, своєю чергою, сприяють поглибленню фахових знань і практичних навичок здобувачів, посилюючи досягнення запланованих програмних результатів навчання. Зміст і структура програми сконструйовані таким чином, щоб забезпечити досягнення задекларованої мети ОПП та очікуваних програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області, визначеній для спеціальності 081 «Право», що підтверджується аналізом обов'язкових та вибіркового освітніх компонентів. Відповідність предметній області забезпечується набором відповідних ОК, усі з яких спрямовані на вивчення права як соціального явища, яке ґрунтується на правових доктринах, цінностях і принципах, в основі яких покладені права та основоположні свободи людини. ОП включає

логічно взаємопов'язані обов'язкові та вибіркові компоненти. Обов'язкова частина ОП охоплює ОК циклів загальної, професійної, практичної підготовки та атестацію. Обов'язкові ОК забезпечують формування фундаментальних знань і професійних навичок, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей зі спеціальності 081 Право, визначених Стандартом. Теоретичний зміст предметної області, визначений Стандартом, забезпечують ОК 10 «Теорія держави і права», ОК 11 «Історія держави і права зарубіжних країн», ОК 12 «Конституційне право України», ОК 14 «Судові та правоохоронні органи», ОК 15 «Трудове право», ОК 18 «Цивільне право», ОК 17 «Кримінальне право», ОК 21 «Міжнародне публічне право та право Європейського Союзу», ОК 23 «Кримінальне процесуальне право», ОК 26 «Адміністративне право», ОК 27 «Цивільне процесуальне право», ОК 30 «Міжнародне приватне право», ОК 31 «Адміністративне процесуальне право» тощо. Практична підготовка забезпечує інтеграцію теоретичних знань у реальну юридичну діяльність. Водночас ЕГ відмічає, що обов'язковий ОК 10 Теорія держави і права (лекційні заняття) викладається англійською мовою, проте в ОП це не відображено. Вибіркова частина ОП включає ВК циклів загальної і професійної підготовки. Вибіркові ОК циклу загальної підготовки (6 кредитів ЄКТС) формують у здобувачів соціальні (soft skills) та підприємницькі навички. Поєднання правових знань з елементами управління, психології та економіки є необхідним для всебічного розвитку майбутніх фахівців. ВК циклу професійної підготовки (54 кредити ЄКТС) представлені у вигляді мейджорів: «Військова юстиція (Військове правосуддя. Органи розвідки. Органи контррозвідки Служби безпеки України)», «Цивільна та господарська юстиція (Суд. Нотаріат. Правнича допомога)», «Адміністративна юстиція (Суд. Публічна адміністрація та антикорупційні органи)», «Державне будівництво та місцеве самоврядування». Мейджори обираються здобувачами вищої освіти відповідно до їхніх професійних інтересів та орієнтирів з урахуванням індивідуальної освітньої траєкторії. Вибіркові ОК сприяють поглибленню знань у відповідних напрямках, посилюють досягнення програмних результатів навчання та зміцнюють здобуті загальні й спеціальні (фахові) компетентності.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти ОК передбачено Положенням про індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка» (<https://surl.li/zxkgrb>) в обсязі не менше 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, що становить для даної ОП 60 кредитів ЄКТС. Даним Положенням врегульовані процедури формування індивідуальної освітньої траєкторії. Вибіркова складова індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти формується з ВК циклів загальної підготовки (формують у здобувачів соціальні (soft skills) та підприємницькі навички) і професійної підготовки (окремі «мейджори» – блоки вибірових профільних навчальних дисциплін, які поглиблюють професійну підготовку за певною спеціалізацією та забезпечують формування вузькоспеціалізованих фахових компетентностей). ОП передбачає 4 мейджори: мейджор «Військова юстиція (Військове правосуддя. Органи розвідки. Органи контррозвідки Служби безпеки України)», мейджор «Цивільна та господарська юстиція (Суд. Нотаріат. Правнича допомога)», мейджор «Адміністративна юстиція (Суд. Публічна адміністрація та антикорупційні органи)», мейджор «Державне будівництво та місцеве самоврядування». До 1 жовтня кожного навчального року в системі дистанційного навчання Університету «Moodle» за даною ОП в розділі «Вибіркові дисципліни» здійснюється розміщення (оновлення) ВК з силабусами ОК. Куратори академічних груп здійснюють консультативну роботу та знайомлять здобувачів вищої освіти з можливістю формування індивідуальної освітньої траєкторії, а також процедурою вибору ОК до 1 січня поточного навчального року. Також щорічно проводяться Ярмарки ВК з метою ознайомлення здобувачів з переліком доступних для вибору ОК, їх змістовим наповненням, викладацьким складом. Здобувачі через власні електронні кабінети до 1 лютого поточного навчального року отримують запрошення з нагадуванням про можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та вибору ОК. Здобувачі самостійно обирають із запропонованих списків ВК на наступний навчальний рік за допомогою особистого електронного кабінету до 1 березня поточного навчального року. Здобувачі мають право обрати вибіркові ОК на весь період навчання, а також ВК, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти. Також навчальним планом (<https://surl.li/ahkacl>) передбачено ВК 1.14 «Дисципліна на вибір з іншої ОП, яка формує соціальні навички (soft skills) і ВК 2.9 «Дисципліна на вибір з іншої ОП, яка формує підприємницькі навички». За результатами обрання здобувачами ВК розпорядженням декана факультету до 1 квітня поточного навчального року за погодженням із завідувачами кафедри, гарантом ОП формуються списки здобувачів академічних груп за обраними ВК. Інформація про вибрані ОК заноситься до індивідуального навчального плану здобувача. На резервній зустрічі здобувачами продемонстровано ЕГ процедуру вибору ОК в особистому кабінеті здобувача.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти реалізується шляхом проходження ними практики. ОП і НП передбачено наступність з дотриманням принципів логічності та послідовності трьох видів практики: ОК 33 (3 кредити ЄКТС), ОК 34 (6 кредитів ЄКТС), ОК 35 (6 кредитів ЄКТС). Загальний обсяг практичної підготовки здобувачів вищої освіти складає 15 кредитів ЄКТС. Виконання вимог Стандарту щодо обов'язкового проходження практики в обсязі не менше 5 кредитів ЄКТС або в судах, або в системі прокуратури, або адвокатури забезпечено в ОК 34 і ОК 35. Процедури проходження практики в ЗВО визначаються Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка» (<https://surl.li/fcpasn>), зокрема: організація та керівництво практикою, вимоги до баз практики, звітності та критерії оцінювання. Критерії оцінювання проходження практик деталізовані у робочих програмах практик. Основними навчально-методичними документами щодо проведення всіх

видів практик для здобувачів є: наскрізна програма практики, що визначає види і послідовність практик; складові фахової підготовки, які забезпечуються всіма видами практик; регламентацію діяльності здобувачів вищої освіти і викладачів у цей період навчального процесу та робоча програма з кожного виду практики. Досягнення результатів навчання та компетентностей, потрібних для подальшої професійної діяльності, визначених наскрізною програмою практики (<https://surl.li/mccqia>), робочими програмами навчальних і виробничої практики, забезпечується під час проходження здобувачами практик на базах практики, з якими укладено відповідні договори (<https://surl.li/gfjkr>). ЗВО співпрацює з роботодавцями у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту в межах укладених угод про співпрацю (<https://surl.li/fwgaqt>) та проходження практики здобувачами вищої освіти (<https://surl.li/gfjkr>). Для організації практичної підготовки здобувачів вищої освіти та сприяння у працевлаштуванні випускників функціонує Центр розвитку кар'єри. В цілому здобувачі вищої освіти задоволені рівнем практичної підготовки (<https://surl.li/lrfkkg>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ЕГ встановила, що ОП надає здобувачам вищої освіти реальні та достатні можливості для набуття соціальних навичок (soft skills), необхідних для подальшої професійної діяльності. Формування зазначених навичок здійснюється системно та послідовно, шляхом їх інтеграції у зміст обов'язкових і вибіркових ОК, практичну підготовку, а також позааудиторну діяльність здобувачів вищої освіти (частково у науковому гуртку «Правник», юридичній клініці «Adiutorium», тренінговій програмі «Школа тьюторів»). Зміст освітньої програми сприяє розвитку комунікативних, аналітичних, етичних і цифрових навичок. Зокрема, мовні та ділові комунікативні вміння формуються під час вивчення ОК 3 «Фахова українська мова та основи ділової комунікації», міжкультурна комунікація та адаптивність у міжнародному середовищі - в межах ОК 4 «Англійська мова професійного спрямування», критичне мислення та навички аргументації - через опанування ОК 2 «Філософія» та ОК 7 «Логіка», навички академічної доброчесності - в ОК6 «Основи академічного письма», цифрова грамотність і комунікація в електронному середовищі - в ОК 9 «Інформаційні і комунікаційні технології». В структурі ОП передбачено окремий блок вибіркових ОК (ВК 1.1 – 1.14), орієнтований саме на формування соціальних і комунікативних навичок. ЕГ вважає обґрунтованим акцент програми на розвитку зазначених soft skills, оскільки вони безпосередньо відповідають особливостям професійної діяльності бакалавра права, яка пов'язана з інтенсивною міжособистісною взаємодією, роботою в команді, необхідністю аргументованого відстоювання правових позицій, дотриманням професійної етики та функціонуванням у стресових умовах. Обрані соціальні навички узгоджуються із заявленими загальними та спеціальними компетентностями і програмними результатами навчання. ЕГ також відзначає, що набуттю соціальних навичок сприяє використання різноманітних форм і методів навчання, зокрема активних та інтерактивних (дебати, кейс-методи, ділові ігри, тренінги), практичної підготовки, проєктної та наукової діяльності (робота в юридичній клініці, участь у наукових гуртках, правових турнірах, моделювання судових процесів), а також застосування цифрових освітніх технологій. У сукупності це забезпечує формування у здобувачів навичок комунікації, командної роботи, лідерства, тайм-менеджменту, критичного мислення та відповідальності. З огляду на викладене, ЕГ доходить висновку, що освітньо-професійна програма загалом відповідає вимогам щодо формування соціальних навичок (soft skills) здобувачів вищої освіти.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП та її ОК відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання. Питання співвідношення обсягу окремих освітніх компонентів ОП із фактичним навантаженням здобувачів врегульовано Положенням про організацію освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» (<https://surl.li/ncsdif>), відповідно до якого обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 академічних годин. Обсяг навчальних занять в одному кредиті ЄКТС становить 10 годин для першого (бакалаврського) рівня за денною формою здобуття вищої освіти. Розрахункове навчальне навантаження здобувача вищої освіти протягом одного навчального року за денною формою здобуття вищої освіти становить 60 кредитів ЄКТС. Не менше 30 тижнів упродовж навчального року для денної форми навчання виділяється на проведення навчальних занять та практичної підготовки. Тривалість навчального року (проведення навчальних занять, практики, заліково-екзаменаційної сесії) є не меншою за 40 тижнів (60 кредитів ЄКТС). Організація освітнього процесу здійснюється за семестрами. Навчальний рік поділяється на 2 семестри (осінній та весняний), як правило, по 20 тижнів кожний, для яких планується теоретичне навчання, практики та заліково-екзаменаційні сесії (зимова та літня). Обсяг часу, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, відображений у навчальному плані, та для денної форми здобуття вищої освіти становить 2/3 загального обсягу ОК. Навчальним планом (<https://surl.li/ahkacl>) визначено, що самостійна робота становить 4822 годин, що становить 67% загального обсягу ОП. Обсяг аудиторного навантаження - 2378 годин, або 33 % (з них лекції – 1034 години, або 14%, семінарські, практичні заняття – 1344 години, або 19%).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Практико-орієнтованість ОП забезпечується проходження здобувачами вищої освіти трьох видів практики (загалом 15 кредитів ЄКТС) , які відповідно до ОП та робочих програм практик повинні формувати такі компетентності, як: ЗК 2, ЗК 3, ЗК 4, ЗК 6, ЗК 7, ЗК 9, ЗК 10, ЗК 11, СК 7, СК 9, СК 10, СК 14, СК 15, СК 16. Також здобувачі вищої освіти, починаючи з другого курсу навчання, мають можливість формувати практичні навички під час участі в роботі юридичної клініки «Adiutorium». Освітніми компонентами практичного спрямування є ОК 17, ОК 23, ОК 26, ОК 31, реалізація яких здійснюється шляхом вирішення практичних ситуацій. До освітнього процесу долучаються роботодавці та юристи-практики, завдяки чому поглиблюється розуміння особливостей практичної діяльності юриста у різних сферах застосування. Зокрема, гостьовими лекторами було залучено: Юрченко Ю.Д., начальник Головного управління Пенсійного фонду України в Чернігівській в межах ВК 17; Протченко І.Б., директор Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Чернігівській області в межах ОК 19; Тимошук В.О, приватний нотаріус в межах ВК 21; Апанасенко К.І., суддя Золотоніського міськрайонного суду Черкаської в межах ОК 32. За ОП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію №70/1 Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року 25 вересня 2015. Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722 Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року підкреслено необхідність забезпечення дотримання відповідних цілей. ОП передбачає формування у здобувачів вищої освіти правових, етичних та професійних компетентностей, які спрямовані на сприяння досягненню глобальних цілей сталого розвитку. ОП містить ОК, які спрямовані на здобуття знань та навичок в рамках таких цілей: - Ціль 3 щодо сприяння здоровому способу життя, забезпечується шляхом вивчення ОК 8 «Фізичне виховання», у межах якого формуються навички збереження та зміцнення фізичного здоров'я, працездатності та відповідального ставлення до власного благополуччя. - Цілі 6, 13–15, пов'язані з охороною довкілля, раціональним використанням природних ресурсів, протидією зміні клімату та збереженням екосистем, забезпечується вивченням ОК 22 «Екологічне право», який формує у здобувачів правове розуміння екологічної безпеки, принципів сталого розвитку та відповідальності за порушення природоохоронного законодавства. - Ціль 8 в частині сприяння повній і продуктивній зайнятості та забезпеченню гідних умов праці, реалізується через освітній компонент ОК 15 «Трудове право», зміст якого спрямований на формування правових знань щодо трудових прав, соціальних гарантій та механізмів їх захисту. - Ціль 16 щодо доступу до правосуддя та ефективного функціонування правових інститутів, забезпечується шляхом опанування таких освітніх компонентів, як ОК 23 «Кримінальне процесуальне право», ОК 27 «Цивільне процесуальне право», ОК 31 «Адміністративне процесуальне право» та ОК 14 «Судові та правоохоронні органи». З огляду на викладене, експертна група дійшла висновку, що принципи сталого розвитку інтегровані у зміст ОП та забезпечується формування у здобувачів компетентностей, релевантних реалізації ключових Цілей сталого розвитку до 2030 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає Критерію 2, з недоліками, які не є суттєвими. ОП відповідає вимогам підкритеріїв 2.1, 2.2, 2.4, 2.6, 2.7 2.8, 2.9 повністю. Частково відповідає вимогам підкритеріїв 2.3 і 2.5 з недоліками, що не є суттєвими. Означені недоліки не носять суттєвого характеру, не впливають на якість освітніх послуг і можуть бути усунуті у достатньо короткий термін (до початку нового навчального року). Позитивними практиками виступає: - використання під час вибору освітніх компонентів сучасних інформаційних технологій, що сприяє ефективному формуванню індивідуальної освітньої траєкторії; - надання практичних навичок здобувачам вищої освіти шляхом активного залучення їх до роботи юридичної клініки «Adiutorium».

Недоліки

Зміст ОП не містить положень про забезпечення викладання обов'язкової навчальної дисципліни ОК 10 Теорії держави і права англійською мовою.

Рекомендації

Гаранту ОП забезпечити відображення англійської мови як мови викладання ОК 10 у новій редакції ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в НУ «Чернігівська політехніка» затверджені Вченою радою 31.03.2025 року та розроблені Приймальною комісією НУ «Чернігівська політехніка» відповідно до «Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році» і діють до 31 грудня 2025 року (<https://surl.li/cykmktk>). Правила прийому за освітньою програмою не містять дискримінаційних положень та чітко визначають етапи конкурсного відбору, строки та порядок реєстрації заяв для участі в конкурсному відборі та вступних випробуваннях, вимоги до документів вступника, розрахунок конкурсного бала. Уся потрібна інформація щодо умов, правил та особливостей вступу на обрану спеціальність розміщена у відкритому доступі на офіційному вебсайті ЗВО (<https://stu.cn.ua/vstup-do-universytetu/pravya-pryjomu/>). Зокрема, на сайті розміщено Положення про мотиваційний лист вступника Національного університету «Чернігівська політехніка»; орієнтовну структуру мотиваційного листа з метою допомогти вступникам чітко зрозуміти очікування закладу вищої освіти та коректно й аргументовано представити власну мотивацію й готовність до навчання за обраною освітньою програмою; інформацію щодо можливості заселення в гуртожиток (<https://surl.lu/qttprzc>). Інформаційна вкладка «Вступ до університету» (<https://surl.cc/aiehpl>) містить актуальну контактну інформацію приймальної комісії, зокрема номери телефонів, електронну адресу та месенджери для оперативного зв'язку, а також маршрутні «Інфографіки вступу» (<https://surl.li/miusut>), які допомагають вступникам не пропустити ключові етапи та строки вступної кампанії й ознайомитися з повним переліком освітніх траєкторій, що пропонуються в ЗВО. Крім того, для вступників підготовлено окрему презентацію з детальним і структурованим викладом правил прийому та чітко визначеною інформацією для попереднього ознайомлення перед вступом (<https://surl.lu/frzbgvu>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в НУ «Чернігівська політехніка» враховують особливості ОП. Так, у 2025 році приймальна комісія університету допускала до участі у конкурсному відборі для здобуття ступеня бакалавра за спеціальністю 081 «Право» вступників на основі ПЗСО та НРК5, конкурсний бал яких становив не менше ніж 150 балів. Зокрема, Правила прийому містять чітко визначені строки подання та реєстрації заяв, проведення конкурсного відбору і зарахування вступників на навчання. Конкурсний відбір здійснюється на підставі конкурсного бала з урахуванням результатів розгляду мотиваційних листів відповідно до вимог Правил прийому. Набір вступників за спеціальністю 081 «Право» на заочну форму здобуття вищої освіти Університетом ще не здійснювався. Під час онлайн-зустрічей зі здобувачами освітньої програми «Право», що акредитується, було підтверджено, що вступники своєчасно та в повному обсязі ознайолювалися з Правилами прийому, а умови вступу за цією освітньою програмою є для них зрозумілими та доступними. Секретар приймальної комісії поінформував про стабільний попит на ОП «Право» та заповнення всіх бюджетних місць (5 місць). Крім того, для абітурієнтів, зацікавлених у вступі на ОП «Право», в Університеті системно реалізуються профорієнтаційні заходи, зокрема підготовчі курси, виїзні зустрічі у закладах загальної середньої освіти області з виставками та презентації освітніх програм за запитами шкіл. Вимоги до вступників повністю відповідають загальним вимогам, визначеним ОП, та не передбачають додаткових особливих умов.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У НУ «Чернігівська політехніка» правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, регулюються низкою нормативних актів: Положенням про академічну мобільність (<https://surl.lu/ucsojqc>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/edpfaw>) та Порядком визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання (<https://surl.li/iehqct>). У Положенні (Розділ 4) чітко передбачено умови визнання результатів: вони визнаються із застосуванням системи ЕСТS з подальшим переведенням у національну шкалу на підставі офіційно заверених документів; при цьому в разі непідтвердження виконання індивідуального плану обсягом понад 20 кредитів ЄКТС передбачено відрахування здобувача. Під час зустрічей з експертами було відзначено, що здобувачі проінформовані про своє право на мобільність. Доступність механізму підтвердили студенти 4 курсу Павлушко К.С. та Кобець О.О., які у 2024 році брали участь у внутрішній академічній мобільності в Академії Державної пенітенціарної служби, де опанували

низку фахових дисциплін, що були успішно перезараховані. На запит ЕГ надано інформацію про укладення трьох договорів про співпрацю з іноземними ЗВО та відповідні накази. Під час фокус-групи представниця відділу міжнародних зв'язків підтвердила залученість здобувачів до міжнародних програм, зокрема участь студентки з курсу у програмі Erasmus+ KA171 (<https://surl.li/lhzvrl>), за результатами якої було визнано дисципліни: EU Legal system and institutions, Family and succession law, International public law та International trade law. Між тим, ЕГ зазначає, що системна практика масового міжнародного обміну здобувачами за спеціальністю 081 «Право» (освітній рівень «бакалавр») у закладі наразі перебуває на стадії розвитку.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, у НУ «Чернігівська політехніка» регулюється Порядком визначення академічної різниці та визнання результатів попереднього навчання (<https://surl.li/iehqct>), який є загальнодоступним на сайті університету. У цьому Порядку (Розділ 3) чітко й водночас прозоро врегульовано механізм визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті. Право на таке визнання гарантовано здобувачам усіх рівнів вищої освіти. Воно може поширюватися як на обов'язкові, так і на вибіркові освітні компоненти чи їх окремі змістові модулі; при цьому загальний обсяг зарахування не може перевищувати 25 % освітньої програми. Процедура передбачає подання здобувачем заяви та декларації з підтвердними документами. Після цього створюється предметна комісія за участю керівництва інституту/факультету, гаранта освітньої програми та відповідних науково-педагогічних працівників (<https://surl.li/tznhxw>). Комісія здійснює фахове зіставлення задекларованих результатів із програмними результатами навчання та упродовж 10 робочих днів ухвалює вмотивоване рішення. В університеті відкрито інформують про роботу предметної комісії з підтвердження результатів неформальної освіти: засідання комісії, їх мета та ухвалені рішення оприлюднені на офіційному сайті (<https://surl.lt/hnwlky>, <https://surl.cc/uvqobw>, <https://surl.li/capilv>, <https://surl.li/fnemhg>). За результатами розгляду можливе повне або часткове зарахування освітнього компонента з присвоєнням відповідної кількості кредитів ЄКТС, зарахування в межах вибіркової складової (до 6 кредитів) або надання обґрунтованої відмови з правом апеляції до ректора. Водночас визнання результатів не звільняє здобувача від проходження підсумкової атестації, що забезпечує дотримання вимог академічної доброчесності. Зокрема, не розглядаються документи, видані на тимчасово окупованих територіях України або в державах-агресорах. Під час зустрічей на фокус-групах ЕГ було підтверджено, що гарант ОП та куратори груп інформують здобувачів про порядок визнання результатів неформальної освіти перед початком навчання. Також здобувачі підтвердили, що ознайомлені з можливістю такого визнання та беруть активну участь у неформальному навчанні. На платформі дистанційного навчання створено окрему вкладку, присвячену неформальній освіті, де здобувачі мають доступ до онлайн-ресурсів: Examenarium, EdEra, Prometheus, HELP та «ЗРОЗУМІЮ!». Експертній групі надано доступ до цієї платформи (<https://surl.lt/dkixwu>). Проте у робочих програмах освітніх компонентів за цією ОП наразі відсутній перелік рекомендованих онлайн-курсів або сертифікаційних програм, результати яких могли б бути враховані при опануванні відповідних компонентів або окремих тем.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому до НУ «Чернігівська політехніка» за освітньою програмою «Право» є зрозумілими, прозорими та доступними для вступників. Вони включають чіткі строки подання заяв, порядок розрахунку конкурсного бала, вимоги до мотиваційних листів та надання консультацій для вступників. В університеті здійснюється визнання результатів навчання з інших освітніх програм, академічної мобільності та неформальної освіти. Процедура є відкритою, з можливістю апеляції. Також реалізуються профорієнтаційні заходи, а вся необхідна інформація щодо вступу доступна на офіційних сайтах. Водночас міжнародна академічна мобільність для здобувачів ОП «Право» поки що обмежена у зв'язку з невеликою кількістю закордонних партнерів. Інформація на сайтах щодо міжнародних можливостей потребує звірки та оновлення через невідповідність даних на сторінках кафедр та факультетів. Загалом механізми доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання добре налагоджені, проте мають потенціал для подальшого вдосконалення.

Недоліки

Обмежена практика міжнародного та національного обміну студентами між закладами-партнерами ОП «Право», через малу кількість, як закордонних так і всеукраїнських закладів-партнерів. Зокрема, за наявності програми академічної мобільності студенти, мають обмежений вибір партнерських ЗВО з напрямком на ОП «Право», окрім загальнодоступних можливостей для стажувань чи курсів, що знижує ефективність зовнішньої академічної мобільності та можливість інтеграції міжнародних компетентностей у навчальний процес. Несвоєчасне оновлення інформації на сайтах щодо міжнародних можливостей та грантів. Недостатньо оперативна комунікація може

призводити до того, що студенти пропускають важливі можливості участі у програмах обміну, грантах та стажуваннях, що в свою чергу зменшує їхню залученість та проінформованість (невідповідність інформації на сайті Юридичного факультету у вкладці Міжнародні можливості (<https://surl.li/wxphbw>) та сайту Відділ міжнародних зв'язків (<https://surl.lt/evjhjh>)).

Рекомендації

Експертна група рекомендує гаранту ОП та НПП протягом 2026–2027 н. р. вжити комплексних заходів для розвитку освітнього середовища, а саме: 1) розширити практику міжнародної академічної мобільності шляхом укладення нових партнерських угод та системного залучення бакалаврів до програм обміну для підвищення їхніх професійних можливостей; 2) Синхронізувати інформаційні ресурси, забезпечивши регулярне та оперативне оновлення даних про гранти, стажування та програми мобільності на сайтах Університету та факультету; 3) Посилити підтримку здобувачів впровадивши додаткові механізми консультування та їх супроводу під час підготовки до участі у міжнародних програмах; 4) інтегрувати неформальну освіту в освітній процес шляхом включення до робочих програм переліку онлайн-курсів та сертифікатних програм, результати яких можуть бути зараховані під час навчання.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес у НУ «Чернігівська політехніка» відповідає вимогам чинного законодавства, зокрема законам України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 рр. та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня, затвердженого наказом МОН України від 20.07.2022 № 644 (зі змінами 2023 та 2024 років). Правовою основою організації освітнього процесу в Університеті є Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/ncsdif>). Відповідно до нього основними формами здобуття вищої освіти в ЗВО є інституційна (очна, заочна, дистанційна, мережева) та дуальна. Цією ОП передбачена можливість навчання заочною (денною) та заочною формами. Освітній процес здійснюється через навчальні заняття (лекції, практичні, семінарські, індивідуальні заняття, консультації), самостійну роботу, практичну підготовку та проектне навчання. Незважаючи на те, що Положенням семінарські та практичні заняття визначені як окремі види занять, у робочих програмах (ОК 12, ОК 17, ОК 20, ОК 23) вони не диференціюються. Також спостерігається формальний підхід до змісту практичного заняття в ОК 29. На ОП застосовується гнучкий підхід до методів навчання, що обираються з урахуванням специфіки компонентів та ПРН. Аналіз робочих програм і спілкування з фокус-групами дозволив ЕГ дійти висновку, що обрані методи та технології ефективно сприяють досягненню ПРН. Основною платформою для навчання є Moodle, до якої ЕГ отримала доступ за запитом. Студентоцентрований підхід та принцип академічної свободи, за словами здобувачів, реалізуються через право на вільний вибір освітніх компонентів, баз практики та тематики наукових робіт. Здобувачі відзначили можливість обрання форми участі у заняттях (аудиторно або дистанційно) під час дії воєнного стану, а також врахування їхніх пропозицій при вдосконаленні ОП. За результатами опитувань, здобувачі загалом задоволені формами та методами навчання (<https://surl.li/oiactl>, <https://surl.lu/rndnqr>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

ЗВО надає повну інформацію, щодо організації та змісту освітнього процесу. На веб-сайті Університету та сторінці юридичного факультету розміщено: 1) Основні нормативні документи, що регулюють організацію освітнього процесу (<https://surl.li/slheuv>); 2) Графіки освітнього процесу (<https://surl.lt/gexnho>); 3) Розклад занять, заліків та екзаменів <https://surl.li/uywknk>. Веб-сайт Університету та сторінка юридичного факультету повною мірою забезпечує здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів інформацією про ціль, і, зміст та РН діючої ОП, проекти та діючі ОП (<https://surl.lu/kczjuv>). Робочі програми і силабуси ОК (<https://surl.lu/gygbpw>), графік консультацій (<https://surl.li/hvprkwq>) розміщені на сторінці кафедри публічного та приватного права. Деталізована інформація про зміст окремих ОК надається у робочій програмі та силабусі ОК. Зокрема, у робочій програмі міститься інформація щодо мети та завдання ОК, очікувані результатів навчання, детальний опис навчальних досягнень, критерії оцінювання, форми контролю тощо. Інформація про дані компоненти надається також здобувачам вищої освіти під час першого лекційного або практичного заняття у вступній частині, а також кураторами за програмою в цілому.

Доступ до навчальних матеріалів здобувачі вищої освіти отримують через віртуальне навчальне середовище Moodle (<https://surl.lt/xnfrv>). Аналіз змісту ОК розміщених у Moodle дозволяє зробити висновок, що здобувачу подається уся необхідна інформація для опанування ОК – силабус, робоча програма, конспекти лекцій, посилання на відео лекції, плани та методичні рекомендації до семінарських занять, тестові завдання, перелік питань для самоконтролю тощо. Інформація є структурованою, поділеною на модулі та теми, що полегшує користування здобувачам ВО. Під час резервної зустрічі було продемонстровано персональний електронний кабінет здобувача. В ході зустрічей з фокус-групами здобувачі вищої освіти підтвердили проінформованість з наявною системою оцінювання та визнали її зрозумілою для себе. Опитування засвідчують, що 93 % здобувачів вищої освіти ствердно відповідали на питання «чи зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання» (<https://surl.li/ewoypr>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ЗВО сприяє поєднанню навчання і досліджень під час реалізації ОП. З метою підготовки до здійснення досліджень в ОП передбачено ОК 6 «Основи академічного письма». Одним з видів наукової роботи є написання статей та тез за напрямом окремого ОК або відповідно до проблематики курсової роботи з подальшою участю у конференціях різних рівнів та публікацією матеріалів. Зокрема, здобувачі А. Москаленко, М. Баштова, В. Каплиста у 2025 році взяли участь Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Юність науки: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства» (<https://surl.li/prpdly>). НПП залучають здобувачів до спільних наукових досліджень і публікації статей у фахових виданнях (Кочина О.С. і Москаленко А.О.; Чічкань М.В. і Лугина Є.Ю.). На сторінці кафедри розміщено списки публікацій здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/incsyu>). Участь здобувачів вищої освіти у конкурсах студентських наукових робіт засвідчує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Так, здобувачка Є. Лугина перемогла у загальноукраїнському конкурсі наукових робіт «Завтра.UA» з темою роботи «Наслідки ратифікації Римського статуту Міжнародного кримінального суду в Україні» (<https://surl.li/tbaoxu>). На базі ЗВО організована робота наукового гуртка «Правник», сторінка якого активно ведеться в соціальних мережах (<https://surl.li/icriom>). Здобувачі освіти активно залучаються до роботи юридичної клініки «Adiutorium». Відповідно до ОП та навчального плану протягом усього періоду підготовки на бакалаврському рівні здобувачі вищої освіти готують чотири курсові роботи (2, 3, 4 і 5 семестри), які є самостійними дослідженнями здобувача і проводиться в межах освітнього процесу з метою закріплення, поглиблення і узагальнення знань, одержаних здобувачами вищої освіти за час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання. ЕГ відмічає, що відповідно до п. 5.2.10. Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/ncsdif>) кількість курсових робіт (проектів), як правило, не має перевищувати 1 на навчальний рік. Підхід до написання курсових робіт за даною ОП є виключенням із загального правила ЗВО. ЕГ також звертає увагу, що відповідно до 2.11. Положення про робочі програми та силабуси початкових дисциплін (<https://surl.li/cc/qlqfjy>) обов'язково в робочих програмах потрібно виділяти індивідуальну роботу. Індивідуальні завдання з окремих дисциплін (реферати, есе, розрахункові, графічні, курсові проекти (роботи), звіти про виконання лабораторних робіт тощо) видаються здобувачам вищої освіти в терміни, передбачені Університетом (п.7.4.1. Положення про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/ncsdif>)). В робочих програмах ОК вказано лише індивідуальне завдання як вид заняття, проте не відображено його види і зміст, а для ОК 29 взагалі не передбачено індивідуальної роботи.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Порядок оновлення ОК регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/ldpbrs>) та Положенням про робочі програми та силабуси навчальних дисциплін (<https://surl.li/qvoilp>). Щорічно НПП для кожного ОК до початку навчального року розробляють оновлені робочі програми та силабуси, затвердження яких відбувається на засіданні кафедри, після погодження з гарантом. Таким чином, процес оновлення є колегіальним і відбувається на регулярній основі для забезпечення відповідності сучасним вимогам. Електронні версії затверджених робочих програм і силабусів розміщуються в системі дистанційного навчання Moodle, забезпечуючи вільний доступ для здобувачів вищої освіти. Оновлення змісту ОК здійснюється на основі наукових досягнень і сучасних практик. Наприклад, участь В. Литвиненко у підвищенні кваліфікації: «Присудова медіація та інші форми медіації» сприяла включенню в ОК 19 модуля «Медіація» (<https://surl.li/cc/cfuhmm>), результатом участі у вебінарі «Ліквідація та реорганізація. Трудові права працівників: переведення, звільнення, скорочення» стало зосередження уваги на питаннях призупинення трудового договору в ОК 15 (<https://surl.li/kgwgym>). Удосконалення модуля 18 в ОК 27 (<https://surl.li/akjych>) відбулося на основі доповнення Цивільного процесуального кодексу главою 14 «Розгляд судом справ про розкриття інформації, що становить професійну таємницю на ринках капіталу та організованих товарних ринках». При збільшенні модуля 8 «Особливості провадження в окремих категоріях адміністративних справ» в ОК 1.31 (<https://surl.li/gpchcd>) враховано доповнення Кодексу адміністративного судочинства України ст. 289-9. Враховуючи сучасні практики у галузі міжнародного публічного права, а також результати підвищення кваліфікації М. Чічкань за темою: «Захист прав у Європейському суді з прав людини», при черговому перегляді ОП ОК 21 «Міжнародне публічне право та право Європейського Союзу» було розділено на два ОК: Міжнародне публічне право та Вступ до права Європейського Союзу. Водночас, вибіркова перевірка робочих програм не виявила у переліку рекомендованої літератури наукових досягнень НПП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Міжнародна академічна мобільність на ОП знаходиться у фокусі уваги ЗВО. У ЗВО функціонує Відділ міжнародних зв'язків, на який покладено завдання сприяння реалізації міжнародних освітніх, наукових проектів та активізації академічної мобільності. Відділ міжнародних зв'язків має власний сайт (<https://surl.li/hxmcst>), на якому розміщується необхідна інформація щодо актуальних міжнародних проектів та програм академічної мобільності. Зокрема, у вересні 2025 відбулась онлайн-зустріч щодо подальшого розвитку партнерських відносин із представниками міжнародної юридичної компанії Jones Day (<https://surl.li/akxprwe>) ЕГ звертає увагу, що остання інформація на сторінці юридичного факультету у розділі «Міжнародні можливості» датується 2022 роком (<https://surl.li/tjybrx>). В ЗВО чітко окреслена Стратегія інтернаціоналізації на 2021-2027 (<https://surl.li/esninj>), питання академічної мобільності врегульовано Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://surl.li/dfxial>). Університет сприяє розвитку міжнародної академічної мобільності через участь у програмах Erasmus+ та угоди про співпрацю із закордонними ЗВО. Серед заявлених на сайті закладів-партнерів передбачена можливість навчання за спеціальністю право у Словенії (University of Maribor) та Іспанії (University of Valladolid) (<https://surl.li/zdfcrp>). У зв'язку з обмеженнями військового стану та проблемами виїзду з-за кордон мають місце лише поодинокі випадки участі студентів у програмах академічної мобільності з-за кордоном. Здобувачі ЗВО активно беруть участь у міжнародних проектах, що реалізуються на території України. Наприклад, здобувачка 4-го курсу Є. Лугина брала участь в реалізації схеми «Тьюторство для студентів – першокурсників», ERASMUS +; здобувачка з курсу А. Москаленко у 2025 році проходила міжнародне стажування для юридичних клінік «UP» (<https://surl.li/qmjoqf>); здобувачка К. Фурсенко у 2025 році пройшла навчання за програмою Erasmus+ KA171 в Університеті Марібору (Словенія) (<https://surl.li/smshln>). В межах інтернаціоналізації НПП постійно проходять міжнародні стажування та беруть участь в зарубіжних міжнародних науково-практичних конференціях (<https://surl.li/hlmoyi>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП загалом відповідає Критерію 4, з недоліками, які не є суттєвими. ОП відповідає вимогам підкритеріїв 4.2 і 4.5, повністю. Частково відповідає вимогам підкритеріїв 4.1, 4.3 і 4.4 з недоліками, що не є суттєвими. Означені недоліки не носять суттєвого характеру, не впливають на якість освітніх послуг і можуть бути усунуті у достатньо короткий термін (до початку нового навчального року). Позитивними практиками виступає: - наявність і наповнення системи дистанційного навчання Moodle; - активна наукова співпраця викладачів та студентів; - дотримання принципів студентоцентрованого підходу при визначенні формату проведення занять та їх змісту.

Недоліки

За результатами аналізу НМК ЕГ встановлено недоліки у робочих програмах, що виявляються у формальному підході до практичних занять, відсутності змісту індивідуальних завдань та не відображення наукових здобутків НПП у списках рекомендованої літератури.

Рекомендації

Гаранту ОП та науково-педагогічним працівникам: - до початку нового навчального року під час оновлення робочих програм освітніх компонентів: забезпечити чітку диференціацію семінарських та практичних занять відповідно до їхніх дидактичних цілей та змісту; деталізувати зміст індивідуальних завдань, визначивши конкретні форми, обсяги та методику їх виконання здобувачами; актуалізувати списки рекомендованої літератури шляхом включення до них результатів власних наукових досліджень НПП, які забезпечують викладання відповідних дисциплін; - протягом I–II семестру 2026–2027 н.р. продовжувати впровадження інтерактивних форматів навчання в умовах дистанційної освіти (онлайн-дискусії, кейс-метод, рольові ігри та моделювання судових процесів із використанням цифрових платформ) під час лекційних, семінарських і практичних занять для посилення практичних та комунікативних компетентностей студентів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми та строки контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів освіти в НУ «Чернігівська політехніка» регламентуються Положенням про поточне та підсумкове оцінювання (<https://surl.li/jyftuv>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://surl.li/nwzmqm>) та Положенням про внутрішню систему забезпечення якості (<https://surl.li/naztkb>). Система оцінювання в Університеті є комплексною та включає поточний, проміжний і семестровий контроль. У межах ОП застосовуються різноманітні форми контролю: опитування, тестування, письмові завдання, вирішення ситуаційних кейсів, аналітичні огляди, есе, аналіз судової практики, курсові роботи та результати неформальної освіти. Такий підхід забезпечує багатовимірну перевірку досягнення ПРН та формування практичних компетентностей. Підсумкова атестація передбачена у формі атестаційного іспиту. Слід зазначити, що на момент проведення експертизи випуск здобувачів за ОП, яка акредитується, ще не здійснювався. Для забезпечення відкритості освітнього процесу використовується платформа Moodle (<https://surl.li/isqzga>). Критерії оцінювання та методи контролю закріплені у силабусах та робочих програмах ОК, які оприлюднені на сайті кафедри (<https://surl.li/krmosh>) та в розділах відповідних дисциплін на платформі MOODLE. Це забезпечує прозорість та вільний доступ здобувачів до критеріїв оцінювання. У ЗВО діє вебкабінет студента - інструмент для щоденної взаємодії здобувача з освітнім середовищем. У ньому зібрано інформацію про курс, групу, спеціальність та фінансування. Через вебкабінет здобувач може самостійно обирати вибіркові дисципліни, переглядати розклад та відстежувати результати навчання за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Під час зустрічей викладачі та студенти підтвердили, що інформація про контрольні заходи доводиться до відома здобувачів завчасно, а критерії оцінювання є чіткими та зрозумілими. На думку ЕГ, форми контрольних заходів дозволяють ефективно перевірити досягнення результатів навчання. Експертна група дійшла висновку про відповідність ОП підкритерію 5.1.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня (затверджений наказом МОН України від 20.07.2022 № 644 зі змінами) передбачає атестацію здобувачів вищої освіти у формі атестаційного екзамену. Проте у робочій навчальній програмі передбачено проведення «атестаційного іспиту» у 8 семестрі (<https://surl.li/euqwd>), що створює термінологічну невідповідність із вимогами Стандарту. Процедура атестації здійснюється відкрито і гласно за участю екзаменаційної комісії та регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій для атестації здобувачів вищої освіти НУ «Чернігівська політехніка» (<https://surl.li/iccxzk>). Відповідно до Положення, екзаменаційна комісія створюється у складі голови та членів комісії за спеціальністю та освітнім ступенем. Голова, персональний склад та секретар комісії затверджуються наказом ректора за поданням завідувача кафедри не пізніше ніж за місяць до початку її роботи. До складу комісії можуть входити фахівці відповідних галузей, представники роботодавців та науковці, що забезпечує прозорість та об'єктивність процесу. Складання атестаційного екзамену проводиться на відкритому засіданні, а оцінювання результатів здійснюється за національною 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. З результатами атестації можна ознайомитися на сайті закладу (<https://surl.li/xbrtqs>). Під час зустрічей із гарантом ОП та авторами відомостей про самооцінювання було зазначено, що цього року відбудеться перший випуск за цією програмою, тому атестація ще не проводилася. Питання до екзамену формуватимуться з шести дисциплін: адміністративне та адміністративне процесуальне право, цивільне та цивільне процесуальне право, кримінальне та кримінальне процесуальне право. Атестація планується у формі комплексного екзамену. Здобувачі мають змогу ознайомитися з орієнтовним переліком питань у системі Moodle. Оскільки досвіду проведення атестації ще немає, а безпекова ситуація залишається нестабільною, форма екзамену (попередньо — очно за білетами) остаточно не визначена. Таким чином, хоча процедура атестації загалом відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право», через виявлені термінологічні розбіжності в документації (вживання терміна «іспит» замість нормативного «екзамен») експертна група дійшла висновку, що ОП «Право» відповідає частково вимогам за підкритерієм 5.2.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів у НУ «Чернігівська політехніка» регулюється такими нормативними документами, які розміщені у відкритому доступі та є доступними для всіх учасників освітнього процесу: Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань (<https://surl.li/jyftuv>), Положенням про організацію

освітнього процесу (<https://surl.li/nwzmom>), а також силабусами та робочими програмами дисциплін (<https://surl.li/krmosh>). Порядок оскарження результатів контрольних заходів в Університеті чітко регламентується відповідними положеннями. Апеляції щодо процедури проведення та об'єктивності оцінювання (у межах семестрового контролю, практик, атестації та визнання результатів неформальної освіти) подаються здобувачем у встановлений строк на ім'я ректора. Такі заяви розглядаються апеляційною комісією факультету, сформованою з числа НПП і представників студентського самоврядування. Рішення комісії оформлюється протоколом і може передбачати призначення повторного складання із залученням члена апеляційної комісії, що забезпечує неупередженість оцінювання. Про об'єктивність процесу також свідчить моніторинг якості освіти через регулярні опитування здобувачів (<https://surl.lu/fpxvqd>). Порядок повторного проходження контрольних заходів також нормативно визначений. Здобувачі, які з поважних причин не брали участі у формах контролю, мають право на відпрацювання за індивідуальним графіком за рішенням декана. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно з графіками, опублікованими на сайті Університету (<https://surl.li/tuqjsu>). Механізм оскарження передбачає подання апеляції не пізніше наступного робочого дня після оголошення оцінки з подальшим розглядом комісією у триденний строк. За результатами розгляду може бути прийнято рішення про відмову або про скасування результатів із призначенням повторного проходження. На ОП, що акредитується, випадків подання апеляцій не зафіксовано. У силабусах також зазначено контактні дані викладачів для отримання консультацій (<https://surl.lt/ofbmho>). Під час зустрічі ЕГ із здобувачами було підтверджено, що вони поінформовані про форми контролю, критерії оцінювання та процедури апеляції. У відомостях про самооцінювання та під час інтерв'ю з гарантом підтверджено, що звернень щодо порушення прав учасників освітнього процесу не надходило. В результаті аналізу експертна група дійшла висновку, що ОП «Право» відповідає підкритерію 5.3.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Документи, які регламентують процедуру дотримання академічної доброчесності, стандарти та політику закладу, розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://surl.li/xchsdx>): Кодекс академічної доброчесності, Положення про комісію з питань академічної доброчесності та Положення про організацію освітнього процесу в НУ «Чернігівська політехніка» (<https://surl.li/nwzmom>). В Університеті діє Комісія з питань академічної доброчесності, завданням якої є сприяння дотриманню етичних принципів, розв'язання конфліктів, надання експертних оцінок та рекомендацій щодо застосування санкцій за порушення Кодексу. Для належного інформування студентів на платформі Moodle розміщена «Пам'ятка щодо дотримання академічної доброчесності» (<https://surl.li/hqvsnu>). Для протидії плагиату застосовуються програмно-технічні засоби перевірки текстів (<https://surl.li/ylcttz>) відповідно до Порядку проведення перевірки кваліфікаційних робіт та індивідуальних завдань (<https://surl.li/ximnwd>). Зокрема, функціонує Інформаційний центр запобігання та виявлення плагиату (<https://surl.li/guqtor>). На вебсайті також доступна інформація щодо розшифровки результатів перевірки та перелік діючих онлайн-ресурсів (<https://surl.li/vkctnm>). В Університеті створено електронний Репозитарій (<https://ir.stu.cn.ua/home>) та Наукову бібліотеку (<http://library2.stu.cn.ua/>). Для оперативного реагування на порушення функціонують «Скринька довіри» (dovira@stu.cn.ua), телефон довіри (665-196) та фізична скринька для скарг. Також в Університеті діє Студентський омбудсмен (<https://surl.li/zfjzcn>), який згідно з Положенням про уповноваженого з прав здобувачів освіти (<https://surl.li/wcblas>) забезпечує захист прав та інтересів студентів на засадах конфіденційності. Під час інтерв'ю ЕГ зі здобувачами встановлено, що вони належним чином поінформовані про можливість перевірки робіт на плагиат та ознайомлені з принципами академічної доброчесності. Зустрічі з НПП та гарантом засвідчили, що за весь період реалізації ОП випадків порушення академічної доброчесності зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

НУ «Чернігівська політехніка» забезпечує чітко структуровану, зрозумілу та публічно доступну систему контролю й оцінювання результатів навчання здобувачів. Відповідні процедури узгоджуються з вимогами Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» (наказ МОН України № 644 від 20.07.2022 зі змінами) та реалізуються послідовно й системно. Форми контролю та критерії оцінювання забезпечують комплексну перевірку досягнення програмних результатів навчання. Процедури апеляції та повторного проходження контрольних заходів чітко визначені, а здобувачі мають відкритий доступ до інформації через Moodle, вебкабінет студента та силабуси. Атестація передбачена у формі атестаційного екзамену відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 081 «Право». Політика академічної доброчесності та відповідні механізми її забезпечення (Кодекс академічної доброчесності, комісія з питань академічної доброчесності, перевірка на плагиат, електронний репозитарій, студентський омбудсмен) функціонують ефективно, випадків порушень не зафіксовано.

Виявлені недоліки: 1) У локальних нормативних актах Університету не встановлено граничні межі мінімального відсотка оригінальності та максимально допустимого обсягу цитувань при перевірці робіт на плагіат. Відсутність чітких цифрових показників створює ризики суб'єктивізму при оцінюванні та ускладнює процедуру притягнення до академічної відповідальності. 2) Відсутність окремих методичних рекомендацій щодо порядку підготовки та проведення атестації (атестаційного екзамену) обмежує здобувачів у можливості належним чином підготуватися до підсумкової перевірки знань та завчасно ознайомитися з процедурними вимогами. 3) Відомості на офіційному сайті ЗВО щодо онлайн-сервісів перевірки текстів на плагіат є застарілими та потребують деталізації. Наявність посилань на ресурси, що припинили діяльність (зокрема Unichек), свідчить про відсутність регулярного моніторингу та оновлення бази інструментів забезпечення академічної доброчесності. 4) Стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти визначено, що атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену, проте ЗВО в ОП і навчальному плані визначає атестацію у формі атестаційного іспиту.

Рекомендації

З метою вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЕГ рекомендує ЗВО здійснити комплекс заходів протягом наступного навчального року. По-перше, необхідно вдосконалити нормативну базу забезпечення академічної доброчесності шляхом внесення змін до локальних актів (зокрема, Положення про академічну доброчесність), чітко встановивши граничні межі мінімального відсотка оригінальності та максимально допустимого обсягу цитувань для різних видів письмових робіт. Це дозволить забезпечити об'єктивність оцінювання та правову визначеність при застосуванні заходів відповідальності. По-друге, гаранту ОП та випусковій кафедрі рекомендовано розробити й упровадити окремі методичні рекомендації щодо порядку підготовки та проведення атестаційного екзамену, які міститимуть детальний опис процедури, критерії оцінювання та організаційні аспекти. По-третє, слід актуалізувати інформаційний супровід на офіційному сайті ЗВО, провівши ревізію розділів щодо академічної доброчесності: застарілі покликання (зокрема, на сервіс Unichек) мають бути замінені діючими інструментами перевірки на текстові збіги, що супроводжуватиметься регулярним моніторингом їхньої ефективності. По-четверте, визначити в ОП і НП, що атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

У Таблиці 2 Відомостей про самооцінювання не було надано чіткого обґрунтування відповідності кожного НПП конкретному ОК. Враховуючи це, на запит ЕГ було підготовлено та завантажено в систему НАЗЯВО уточнену кадрову таблицю. У ній на заміну технічним даним про реквізити дипломів, які не підтверджують фаховість, внесено пріоритетну інформацію про науковий ступінь, практичний досвід та тематичну публікаційну активність викладачів, що безпосередньо обґрунтовує їхню відповідність змісту ОК. Саме цей оновлений документ став фактологічною основою для оцінювання за цим підкритерієм. ЕГ проведено комплексний аналіз відповідності НПП закріпленим ОК. Під час перевірки враховувалися вимоги щодо освітньої та професійної кваліфікації на підставі документів про вищу освіту, науковий ступінь (за спорідненою спеціальністю) та керівництво дисертаційними дослідженнями. Також бралася до уваги наявність практичного досвіду за фахом (не менше п'яти років), проходження стажування (підвищення кваліфікації) в обсязі не менше 180 годин (6 кредитів ЄКТС) та дотримання вимог п. 38 Ліцензійних умов щодо наявності досягнень у професійній діяльності (не менше чотирьох пунктів). Окрему увагу ЕГ приділила науковій активності НПП: підтвердження наявності щонайменше п'яти публікацій ОК, сфера досліджень яких корелюється з їх змістом. При цьому аналіз базувався не на формальному збігу назви публікації з назвою дисципліни, а на змістовній відповідності праць предметній області відповідного освітнього компонента». Для забезпечення освітнього процесу на ОП задіяно 23 НПП. До уваги бралися відомості про кваліфікацію, стаж, підвищення кваліфікації та наукову активність, ЕГ враховано особливості, що частина НПП забезпечує викладання двох і більше ОК. Більшість НПП (зокрема Колєватов О.О., Киселиця С.В., Ковальова І.О., Шевченко Ю.В., Керноз Н.Є., Коломієць Н.В. та ін.) демонструють повну відповідність критеріям. Особливо відзначено високу наукову активність викладачів, які мають публікації у базах Scopus та Web of Science (Ковальова І.О., Шевченко Ю.В., Литвиненко В.М.). ЕГ дійшла висновку, що освітня кваліфікація, з врахуванням професійного досвіду, НПП (Толкач А.М.), відповідає ОК «Кримінологія». Також ЕГ встановила факти, що потребують реагування з боку ЗВО щодо недотримання вимоги з мінімальної кількості тематичних публікацій НПП. Зокрема, у Денисової Н.М. (ОК «БЖД та основи охорони праці») із п'яти наданих публікацій лише дві за змістом відповідають предметній області БЖД, тоді як інші стосуються аграрного сектору та енергетики; у Максьом К.В. (ОК «Основи академічного письма») в наявності лише одна публікація, що відповідає змісту дисципліни, в той час як решта праць мають вузькопсихологічне спрямування.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного добору НПП у ЗВО є регламентованою, відкритою та базується на принципах професіоналізму. Нормативну основу цього процесу становить низка локальних положень, що оприлюднені на офіційному сайті Університету в рубриці Кадрове забезпечення та вакансії (<https://surl.li/afuizc>). Основним документом, що визначає механізм добору, є Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП у НУ «Чернігівська політехніка» (<https://surl.li/sbuekp>). Цей Порядок забезпечує єдині підходи до оцінювання кандидатів, що виключає дискримінацію та гарантує вибір фахівців із належним рівнем кваліфікації. Послідовність та системність застосування конкурсних процедур підтверджується регулярним виданням наказів про оголошення конкурсів та допуск кандидатів до участі в них. Згідно з п. 6.2 Порядку, кандидати повинні мати науковий ступінь, вчене звання або ступінь магістра (спеціаліста) у галузі, що відповідає профілю викладання. Для перевірки документів наказом ректора створюється конкурсна комісія (5–15 осіб) під головуванням проректора, до складу якої обов'язково входять керівники юридичного відділу та відділу кадрів. Рішення комісії ухвалюються більшістю голосів за присутності 2/3 членів. Остаточне обрання претендентів на вакантні посади здійснює Вчена рада Університету шляхом таємного голосування. Крім безпосереднього добору, цілісність системи професійного розвитку та оцінювання викладачів підтримується внутрішніми нормативними актами: Положення про атестацію педагогічних та науково-педагогічних працівників; Положення про підвищення кваліфікації НПП; Положення про щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників та кафедр; Положення про школу молодого викладача та вдосконалення викладацької майстерності. НПП під час фокус-групи підтвердили прозорість процедури обрання на посади та її повну відповідність нормам трудового законодавства. Декан ЮФ зазначив, що переважну більшість претендентів на вакантні посади становлять працівники цього ЗВО. Зокрема, упродовж останнього навчального року кадровий склад поповнився лише однією особою із зовнішнього ринку праці. ЕГ підтримує ЗВО, що така практика свідчить про стабільність кадрового потенціалу та наявність можливостей для внутрішнього кар'єрного зростання НПП, що позитивно впливає на сталість реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЕГ дійшла висновку, що реалізація ОП здійснюється за умови системної взаємодії із професійним середовищем. Роботодавці залучаються до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, зокрема через надання пропозицій при розробці та щорічному перегляді змісту ОП. Відповідна інформація була отримана та офіційно підтверджена під час зустрічі ЕГ з роботодавцями, які засвідчили свою активну позицію у реалізації освітнього процесу. До цієї діяльності залучені провідні фахівці галузі права: В. А. Бобруйко (начальник Північно-Східного управління надання БПД), А. М. Миланич (керуючий АБ «Миланич та партнери»), О. В. Красногор (приватний нотаріус), В. О. Приходько та О. Г. Голован (представники Чернігівської міської ради), Ж. Г. Тимченко (ICLA), І. Д. Богданова (адвокатка), Т. В. Піка (керівниця апарату суду) та інші. Залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять має систематичний характер. Під час відкритої зустрічі, роботодавці (зокрема, суддя Верховного Суду П. Пархоменко, адвокат М. Кошуба), підтвердили безпосередню участь у підготовці кадрів. Високий рівень внутрішньої експертизи ОП підтверджується тим, що двоє НПП, які забезпечують реалізацію програми з 2019 року — Литвиненко В. М. (завідувач кафедри публічного та приватного права) та Коломієць Н. М. (завідувач кафедри кримінального права та правосуддя) — є діючими експертами НАЗЯВО. Це гарантує постійну відповідність освітнього процесу актуальним вимогам та стандартам якості освіти. Окремо ЕГ відзначає готовність роботодавців виступати базами практики для здобувачів та їхню зацікавленість у подальшому працевлаштуванні випускників. Співпраця також передбачає участь практиків у науково-дослідних роботах кафедри. ЕГ вважає, що такий комплексний підхід забезпечує повну відповідність компетентностей здобувачів реальним вимогам ринку праці. Залучення НПП, які є штатними працівниками ЗВО, до викладання із тривалим практичним стажем (від 5 до понад 15 років) у статусі адвокатів (Коломієць Н.М.), керівників юридичних служб та співробітників правоохоронних органів (Миронець О.М., Шпомер А.І., Барабаш А.Г., Іваньків І.В.) свідчить про виразну практикоорієнтованість ОП. Такий склад НПП дозволяє повноцінно формувати фахові компетентності здобувачів вищої освіти, забезпечуючи їхню конкурентоспроможність та відповідність реальним запитам сучасного ринку праці.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

В Університеті сформовано сталу екосистему професійного зростання, де кожний локальний акт виконує конкретну функцію у ланцюгу «відбір – розвиток – моніторинг – стимулювання». Ця комплексна система локального регулювання забезпечує сталий розвиток НПП та стимулює підвищення викладацької майстерності (<https://surl.lu/pqsewp> ; <https://surl.li/mrkahu>). Фундаментом системи є Колективний договір, що закріплює зобов'язання адміністрації щодо створення належних умов для підвищення кваліфікації. Стратегічний вектор визначено у Стратегії інтернаціоналізації на 2021–2027 рр. Ці документи формують правову основу для зовнішньої співпраці та міжнародного стажування (зокрема, досвід у Collegium Civitas). Система стимулювання професійних досягнень НПП регулюється положеннями про преміювання працівників та про преміювання НПП за результатами

методичної роботи. Останнє безпосередньо спрямоване на розвиток викладацької майстерності через заохочення до впровадження інноваційних форм навчання та оновлення методичного забезпечення. Додатковим інструментом є Положення про матеріальне стимулювання керівників та розвиток матеріальної бази кафедр, що забезпечує покращення ресурсних умов для професійної діяльності. Інституційне визнання успіхів НПП реалізується через систему нагород та процедури академічного зростання. Застосування Положення про заохочувальні відзнаки дозволяє відзначати високі досягнення працівників, а дотримання Порядку присвоєння вчених звань забезпечує правову основу для їхньої професійної самореалізації та статусного визнання в науковій спільноті. В Університеті функціонує нормативно врегульована система професійного розвитку НПП, що базується на «Положенні про підвищення кваліфікації». Планування розвитку здійснюється на основі перспективних (на 5 років) та річних планів, які формуються завідувачами кафедр з урахуванням ідентифікованих потреб освітньої програми. НПП щорічно звітують про участь у тренінгах та вебінарах, що дозволяє коригувати плани їхнього особистісного розвитку. Університет активно сприяє стажуванню НПП в іноземних ЗВО. У 2023 році викладачі ОП К. Апанасенко, В. Литвиненко, Н. Пузирна та М. Чічкань пройшли міжнародне стажування у Collegium Civitas (Варшава, Польща) за програмою «Інтернаціоналізація освіти» (180 год., 6 кредитів ECTS). Н. Коломієць взяла участь у Міжнародній зимовій школі Жана Моне «Менеджмент академічних проєктів». Факт проходження кваліфікації всіма НПП підтверджено у Таблиці 2. ЗВО реалізує власні програми розвитку: Школа молодого викладача та вдосконалення викладацької майстерності. Для розвитку мовної компетентності організовано безоплатні курси іноземної мови для викладачів. Під час зустрічей ЕГ з НПП підтверджено дієву систему стимулювання розвитку викладацької майстерності. ЕГ дійшла висновку, що система професійного розвитку НПП в Університеті є комплексною, відповідає вимогам законодавства та забезпечує безперервне вдосконалення кваліфікації НПП відповідно до потреб ОП «Право».

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

За результатами аналізу локальних актів та діяльності ЗВО ЕГ підтверджує відповідність системи управління людськими ресурсами встановленому критерію. В Університеті функціонує прозора система розвитку НПП, що ґрунтується на принципах меритократії. Процедури конкурсного відбору є відкритими, а система моніторингу якості викладання є дієвою. Кадровий склад ОП «Право» характеризується високим рівнем наукової активності. Залучення представників суддівського корпусу та практиків суттєво посилює прикладну цінність програми. До освітнього процесу і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти активно залучаються роботодавці, які виступають базами практики, і зацікавлені у подальшому працевлаштуванні випускників. Системним підходом характеризується залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять. Склад НПП дозволяє повноцінно формувати фахові компетентності здобувачів вищої освіти, забезпечуючи їхню конкурентоспроможність та відповідність реальним запитам сучасного ринку праці. Поряд із цим, ЕГ виявила поодинокі випадки невідповідності двох НПП вимогам п. 37 Ліцензійних умов щодо специфіки публікацій. Ці зауваження мають локальний характер. Недоліки нівелюються високою якістю викладання та заходами ЗВО щодо корегування кадрового складу. З огляду на лист МОН від 10.04.2025 № 1/7133-25, ЕГ не вбачає підстав для оцінки «Е». Попри недостатню кількість профільних публікацій у окремих НПП, кваліфікація фахівців загалом відповідає стандарту. Виявлені недоліки можуть бути усунені шляхом виконання рекомендацій до кінця 2025/2026 н.р., що відповідає рівню оцінки «В».

Недоліки

Встановлено невідповідність сфери наукових інтересів викладачів (Денисова Н.М., Максьом К.В.) змісту освітніх компонентів. Кількість тематичних праць, що безпосередньо стосуються предметної області ОК, є недостатньою.

Рекомендації

НПП: Денисовій Н.М. та Максьом К.В. до кінця 2025/2026 н.р. актуалізувати науковий доробок. Необхідно підготувати публікації, що безпосередньо відповідають предметній області закріплених за ними дисциплін. Перед затвердженням навчального навантаження на 2026/2027 н. р. гаранту ОП, навчальному відділу та сектору систем менеджменту якості вищої ЗВО здійснити моніторинг змістовної відповідності публікацій НПП ліцензійним вимогам та цілям ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Університет має необхідні фінансові, матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси для реалізації ОП. Форми організації освітнього процесу в умовах воєнного стану визначаються відповідними наказами ректора на кожен семестр (<https://surl.li/vvqvln>). У змішаному та дистанційному режиму навчання освітній процес проводиться з використанням цифрових інструментів, зокрема платформи Microsoft Teams, системи дистанційного навчання Moodle, а також автоматизованої системи управління «АСУ ВНЗ». Функціонують електронні кабінети здобувачів вищої освіти та НПП, що забезпечує доступ до освітніх матеріалів, результатів навчання та зворотного зв'язку. Для забезпечення освітнього процесу задіяно лекційні зали та аудиторії корпусу № 8, комп'ютерні класи, аудиторії з мультимедійним обладнанням і проєкторами. Матеріально-технічна база Університету включає також їдальню, наукову бібліотеку з власним електронним репозитарієм, яка забезпечена необхідними навчальними та методичними матеріалами, читальними залами, комп'ютерним класом і книгосховищем, їдальнею. Бібліотечні фонди постійно оновлюються та відповідають потребам освітньої програми. Комфортність і функціональність освітнього середовища додатково забезпечується наявністю спеціалізованих навчальних приміщень, зокрема аудиторії з криміналістики, зали судового засідання, кабінету історії нотаріату, фізкультурно-оздоровчого комплексу «Юність», а також юридичної клініки «Adiutorium», яка активно використовується в освітньому процесі. ЕГ також відзначає належну увагу Університету до безпеки учасників освітнього процесу. Наявні облаштовані укриття як у навчальних корпусах, зокрема у центральному корпусі, корпусі № 8, так і в гуртожитках. Укриття оснащені доступом до мережі Wi-Fi, мультимедійним обладнанням, водою, аптечками та іншими необхідними засобами, що дозволяє, за потреби, продовжувати освітній процес під час повітряних тривог. В Університеті наразі тривають роботи з відновлення вікон і меблів навчальних аудиторій, що свідчить про системну роботу Університету з покращення матеріально-технічної бази. ЗВО вивчає задоволеність здобувачів вищої освіти матеріально-технічним забезпеченням через анонімне опитування. Що стосується опитування здобувачів щодо якості навчально-методичним забезпеченням, то ЕГ такого опитування не виявила. При опитуванні здобувачів щодо освітніх компонентів використовуються анкети, які відрізняються змістом питань, відповідно не прослідковується системність підходу до такого виду опитування. Під час огляду матеріально-технічної бази юридичного факультету експертна група підтвердила використання сучасного мультимедійного обладнання та функціонування інфраструктури дистанційного навчання, що забезпечується безперебійний доступ здобувачів до освітніх ресурсів, навчально-методичних матеріалів ОК, гнучкий графік навчання та індивідуальний підхід до здобувачів, що сприяє досягненню програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ЗВО забезпечує НПП і здобувачам вищої освіти вільний та недискримінаційний доступ до інфраструктури й інформаційних ресурсів, необхідних для освітньої та наукової діяльності в межах ОП, відповідно до вимог чинного законодавства. Вся інфраструктура освітнього середовища Університету відповідає принципам студентоцентрованого навчання та спрямована на створення комфортних умов для навчання, саморозвитку й особистісної реалізації здобувачів. Наукова бібліотека Університету надає широкий спектр послуг, у тому числі в дистанційному форматі, що розширює доступ до інформаційних ресурсів незалежно від форми навчання. Під час зустрічей з академічним персоналом і здобувачами освіти було підтверджено, що доступ до інфраструктури закладу, а також до інформаційних ресурсів, зокрема бібліотеки, електронної бібліотеки, інституційного репозитарію та платформи дистанційного навчання, є безоплатним для всіх учасників освітнього процесу. У навчальних корпусах забезпечено загальний безоплатний доступ до мережі Інтернет, який активно використовується під час реалізації освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти за ОП забезпечені доступом до електронних навчальних курсів на платформі Moodle, які містять навчально-методичні матеріали ОК, завдання для самостійної роботи та засоби комунікації з НПП. При доступі до ресурсів відсутні бар'єри для користувачів. Окрім навчальних ресурсів, здобувачам та НПП забезпечено вільний доступ до різноманітних елементів соціальної та сервісної інфраструктури Університету, зокрема спортивних секцій, психологічної служби, Центру гендерної освіти, Центру іноземних мов, Центру інклюзивної освіти, Центру розвитку кар'єри. У ЗВО активно діє студентське самоврядування, яке сприяє формуванню комфортних умов для навчання, дозвілля та реалізації ініціатив і потреб здобувачів. Навчання в межах освітньої програми наразі за вибором здобувачів вищої освіти здійснюється в онлайн-форматі. Водночас за потреби проведення окремих занять в очному форматі з використанням спеціалізованих матеріально-технічних ресурсів не є проблемним, оскільки Університет функціонує у штатному режимі, викладачі перебувають у постійному зв'язку зі здобувачами, а доступ до необхідної інфраструктури збережений. З метою з'ясування потреб і рівня задоволеності здобувачів освітнім середовищем Університетом системно проводяться опитування в межах освітніх компонентів, за ініціативи гаранта освітньої програми та централізовано Сектором систем менеджменту забезпечення якості вищої освіти (<https://surl.li/cc/ejqsti>).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального

здоров'я

Безпечність освітнього середовища для життя та фізичного здоров'я здобувачів вищої освіти забезпечується дотриманням санітарних, гігієнічних і протипожежних норм, вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності. Для безпеки освітнього процесу навчальні корпуси охороняються. Перед початком кожного семестру адміністрацією проводиться опитування здобувачів щодо форми навчання в семестрі: офлайн чи онлайн навчання (<https://surl.lu/gaokly>). В силу безпекових ситуацій, здобувачі обирають, переважно, онлайн, тому адміністрація планує навчання за обраним здобувачами форматом. З врахуванням воєнного стану безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів забезпечується також через інформування щодо алгоритму дій за сигналом «Повітряна тривога» (<https://surl.li/tofjqb>), функціонуванням укриттів у навчальних корпусах і гуртожитках Університету. Умови проживання в гуртожитках є належними: блочна система проживання, наявність пральних машин, відеоспостереження на сходових клітинах між поверхами. За результатами спілкування зі здобувачами за ОП суттєвих зауважень щодо умов проживання не виявлено. ЗВО приділяє системну увагу підтримці психічного здоров'я учасників освітнього процесу. Функціонує психологічна служба, діяльність якої спрямована на профілактику емоційного вигорання, запобігання булінгу та надання індивідуальної психологічної допомоги. Здобувачі мають можливість звертатися за психологічною підтримкою як очно, так і онлайн, а також брати участь в онлайн-зустрічах, присвячених питанням ментального здоров'я. В Університеті діє Положення про цілісну систему турботи про психічне здоров'я учасників освітнього процесу (<https://surl.li/kldqah>), функціонує спеціально обладнана аудиторія психологічного розвантаження (корпус № 8), працює «гаряча лінія» та «скринька довіри» для анонімних звернень. ЕГ вважає зазначені заходи такими, що загалом відповідають актуальним потребам здобувачів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує комунікацію зі здобувачами вищої освіти, які навчаються за ОП на постійній основі через декана факультету, гаранта ОП, завідувача кафедри, куратора академічної групи, студентське самоврядування. Важливу роль у комунікації відіграють куратори академічних груп, які здійснюють регулярні зустрічі, бесіди зі здобувачами щодо їх потреб та інтересів. Освітня та організаційна підтримка забезпечується деканатом і кафедрами. Здобувачі мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, навчатися за індивідуальним планом і брати участь у програмах академічної мобільності. Інформаційна підтримка реалізується через офіційний вебсайт Університету, сторінки факультету, кафедри та інших структурних підрозділів, сторінки у соціальних мережах. В межах ОП використовується платформа дистанційного навчання Moodle, а також база електронної бібліотеки. Здобувачі ОП підтвердили, що користування онлайн ресурсами Університету є зручним та зрозумілим, підтримка під час використання технологій дистанційного навчання є достатньою. Консультативна підтримка надається НПП, деканатом, кураторами, Центром розвитку кар'єри. Захист прав та інтересів здобувачів забезпечується Студентською радою та Студентським омбудсменом. Звернень здобувачів за ОП до омбудсмена не зафіксовано. Для підтримки осіб з особливими освітніми потребами функціонує Центр інклюзивної освіти, який забезпечує формування інклюзивного освітнього середовища. Соціальна підтримка включає можливість отримання матеріальної допомоги та заохочень. Психологічну підтримку здобувачів вищої освіти здійснює Психологічна служба Університету (<https://surl.li/skdywt>). Результати анонімного опитування засвідчують, що освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка в НУ знаходиться на належному рівні та цілком задовольняє здобувачів вищої освіти (<https://surl.li/nrevjv>, <https://surl.li/xxcwqq>). Механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки мають системний характер, охоплюють різні категорії здобувачів, у тому числі осіб з особливими освітніми потребами, та не носять формального характеру. Підтримка під час дистанційного навчання є достатньою, що підтверджується стабільним використанням цифрових платформ і позитивними відгуками здобувачів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЗВО реалізує інституційну політику, спрямовану на створення належних умов для забезпечення права на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Функціонування Центру інклюзивної освіти забезпечує своєчасне виявлення здобувачів, які потребують індивідуалізованих умов навчання та відповідної підтримки. Діяльність Університету орієнтована на забезпечення доступності, зручності та комфортності перебування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в будівлях і приміщеннях Університету, а також на прилеглих територіях. У ЗВО діє унормована процедура супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<https://surl.li/cc/vvwbfw>). Центральний корпус і корпус № 8 обладнані пандусами, кнопками «Виклик», шрифтами Брайля. У разі навчання здобувачів з особливими освітніми потребами в очному форматі навчальний відділ планує розклад занять в аудиторіях, розташованих на першому поверсі. Таким чином, у ЗВО створюються необхідні умови для реалізації прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами щодо здобуття освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів, а також для надання пільг і соціальних гарантій у порядку, визначеному законодавством.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Нормативною основою регулювання поведінки та взаємодії в Університеті є Кодекс корпоративної культури (<https://surl.li/zhgedl>), який закріплює принципи недискримінації, доброчесності, толерантності, поваги до гідності особи. У ЗВО також діють: Антикорупційна програма (<https://surl.lt/kpchau>), спрямована на запобігання, виявлення та мінімізацію наслідків корупційних правопорушень; Положення щодо протидії булінгу (цькуванню) (<https://surl.li/bijvqu>), яке охоплює, зокрема, сексуальний булінг як форму фізичного насильства; Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян (<https://surl.lu/tmyhky>), що визначає механізми подання та розгляду скарг і заяв. Для подання звернень функціонують кілька доступних каналів: письмові звернення на ім'я ректора; електронна пошта зазначена на сайті Університету; особистий прийом посадових осіб; телефонні «гарячі лінії»; телефони довіри, зазначені на дошці оголошень кафедри; анонімні «скриньки довіри», розміщені в корпусах Університету. Різноманітність каналів подання звернень свідчить про орієнтацію закладу на превенцію конфліктних ситуацій і створення безпечного середовища для повідомлення про порушення. В Університеті функціонує Центр гендерної освіти (<https://surl.li/gnaaue>), який реалізує просвітницькі заходи з питань рівних прав, недискримінації та запобігання гендерно зумовленому насильству. Під час зустрічей із науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти та студентським активом, студентським омбудсменом підтверджено, що випадків корупційних правопорушень, дискримінації, сексуальних домагань або булінгу в межах реалізації ОП не зафіксовано. Інформація про антикорупційну політику та механізми реагування є відкритою та розміщена на сайті Університету. Інформування здобувачів відбувається також через кураторів академічних груп і оголошення в навчальних корпусах. Антикорупційні заходи в ЗВО скеровані на: запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції; виявлення, розкриття та розслідування корупційних правопорушень. Наявна в Університеті нормативна база охоплює всі ключові аспекти запобігання корупції, дискримінації, булінгу та сексуальних домагань і забезпечує чіткі та доступні процедури реагування на відповідні ситуації. Відсутність зафіксованих випадків конфліктних ситуацій під час реалізації освітньої програми, підтверджена під час зустрічей з учасниками освітнього процесу, свідчить про дієвість превентивних заходів і сформовану культуру доброчесної та недискримінаційної взаємодії. Водночас ЕГ відзначає, що, за словами представників студентського самоврядування, студентська рада не залучена до первинного розгляду звернень зі скриньок довіри.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітня програма загалом відповідає Критерію 7 із недоліками, які не є суттєвими. Зокрема, ОП повністю відповідає вимогам підкритеріїв 7.2, 7.3, 7.4, 7.5 та 7.6, тоді як за підкритерієм 7.1 встановлено часткову відповідність. Виявлені недоліки не мають суттєвого характеру та не впливають на загальну якість надання освітніх послуг. Серед позитивних практик варто відзначити високий рівень цифровізації освітнього середовища завдяки ефективному використанню платформи Microsoft Teams, системи дистанційного навчання Moodle та автоматизованої системи управління «АСУ ВНЗ». Також важливою перевагою є активне залучення здобувачів до роботи юридичної клініки «Adiutorium», що сприяє формуванню практичних компетентностей майбутніх правників.

Недоліки

ЕГ відзначає відсутність комплексного підходу до опитування здобувачів вищої освіти щодо якості окремих освітніх компонентів, що не дає змоги повноцінно оцінити рівень задоволеності студентів змістом та викладанням кожної конкретної дисципліни.

Рекомендації

Гаранту ОП до закінчення поточного навчального року вдосконалити інструментарій моніторингу якості освіти шляхом оновлення анкет опитування здобувачів. Зокрема, необхідно забезпечити комплексний підхід до оцінювання освітніх компонентів, включивши до змісту анкет питання щодо рівня задоволеності навчально-методичним забезпеченням. За результатами оновлення інструментарію слід організувати та провести анкетування здобувачів, забезпечити публічне обговорення отриманих даних та довести результати моніторингу до відома всіх учасників освітнього процесу.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ЗВО регулюються низкою внутрішніх документів, розміщених у публічному доступі в розділі «Нормативні документи щодо забезпечення якості» (<https://surl.li/yzmbrw>). Серед них основними є: Порядок розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм (<https://surl.lt/rmjaxz>); Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти; Положення про організацію опитування стейкхолдерів; Положення про внутрішню акредитацію ОП; Положення про гаранта освітньої програми (<https://surl.li/utqeww>) та інші. ЗВО демонструє високу якість процедур періодичного перегляду ОП, що підтверджується змістовним наповненням змін та залученням широкого кола стейкхолдерів. Процес перегляду базується на комплексному моніторингу, який включає аналіз динаміки законодавства, запитів ринку праці та результатів зворотного зв'язку. Перегляд ОП у 2022–2025 роках мав змістовний, а не формальний характер. Важливим показником є вчасна трансформація мейджора «Кримінальна юстиція» у «Військову юстицію», що стало прямою відповіддю на суспільний запит та зміну безпекового ландшафту держави. Рішення 2024–2025 років щодо виокремлення «Міжнародного публічного права» та «Права ЄС» у самостійні ОК свідчить про глибокий аналіз навчального навантаження та прагнення забезпечити якісне засвоєння фундаментальних правничих знань. Використання онлайн-сервісу для внесення пропозицій (<https://surl.li/cjtjtc>; navch.viddil@ukr.net) забезпечує інклюзивність моніторингу. Це дозволяє стейкхолдерам (суддям, адвокатам, нотаріусам) впливати на зміст ОП у режимі реального часу. Діяльність відділу сектору СМЯВО забезпечує незалежний аналіз якості викладання та освітнього процесу. Якість перегляду ОП підтверджується повною відповідністю вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 «Право». На момент акредитації ЕГ встановила, що супровід і моніторинг ОП фактично здійснюються групою осіб (НПП, здобувачами, роботодавцями), проте їхня діяльність та відповідальність не повною мірою відображені у внутрішній нормативній базі ЗВО (див. пп. 9.2). З метою вдосконалення процедур внутрішнього забезпечення якості освіти ЕГ рекомендує ЗВО внести зміни до локальних нормативних актів (зокрема до Порядку розробки та моніторингу ОП), формалізувавши статус Робочої групи як постійно діючого органу, відповідального за оперативний перегляд змісту освітньої програми та її відповідність динамічним запитам ринку правничих послуг. ЕГ підтверджує відповідність системи моніторингу ОП встановленому критерію, водночас рекомендує ЗВО легітимізувати діяльність Робочої групи у внутрішній нормативній базі задля підвищення ефективності реагування на запити ринку правничих послуг.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ зазначає, що ЗВО забезпечує активне залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Пропозиції, отримані безпосередньо від здобувачів вищої освіти, є вагомим чинником при оновленні змісту ОП та беруться до уваги при щорічному перегляді. Конкретні факти підтверджують, що пропозиції студентської спільноти знайшли відображення у структурі ОП редакції 2025 року. Залучення здобувачів вищої освіти до забезпечення якості відбувається також через регулярні опитування. ЗВО проводить щосеместрові анкетування, спрямовані на оцінку задоволеності якістю ОП, освітньою складовою та навчальним навантаженням, а їх результати систематично обговорюються на засіданнях кафедри. Органи студентського самоврядування безпосередньо залучені до процедур забезпечення якості. Представники студентства є членами Вченої ради університету, де вони беруть участь в обговоренні та долучаються до затвердження ОП і навчальних планів. Представники від студентства входять до роботи Ради із забезпечення якості вищої освіти та Комісії з питань академічної доброчесності. Таким чином, ЗВО використовує механізми партнерства зі здобувачами для постійного поліпшення якості освітньої програми. Для забезпечення ефективного зворотного зв'язку та прозорості освітнього процесу, на офіційній сторінці випускової кафедри публічного та приватного права оприлюднено результати регулярних опитувань здобувачів бакалаврату ОП «Право» (<https://surl.li/lqppdw>). Внутрішня система моніторингу має комплексний характер і включає аналіз даних за трьома стратегічними напрямками: 1 Оцінка змісту програми (аналіз результатів опитувань, проведених гарантом ОП, щодо відповідності навчального контенту очікуванням здобувачів та цілям програми); 2 Якість викладання ОК (деталізовані звіти за окремими дисциплінами, що дозволяють оцінити ефективність викладацької діяльності та методичного забезпечення); 3 Інституційний контроль (аналітичні звіти відділу сектору СМЯВО), які забезпечують незалежну оцінку якості організації освітнього процесу). Водночас на основі аналізу наданих документів та вивчення складу проектної групи ОП, ЕГ встановила відсутність здобувачів вищої освіти серед її офіційних членів. Це свідчить про недостатню формалізацію залучення студентства до процедур безпосереднього проектування та перегляду освітньої програми. Незважаючи на наявність практики анкетування, фактичне непідтвердження статусу здобувачів як членів проектної групи обмежує їхню спроможність впливати на зміст програми на етапі прийняття управлінських рішень. Така ситуація не повною мірою відповідає принципам студентоцентрованого навчання щодо інклюзивності процесу вдосконалення ОП. ЕГ рекомендує ЗВО актуалізувати склад проектної групи (робочої групи), офіційно включивши до неї представників студентського самоврядування або інших активних здобувачів, що забезпечить реальну участь студентства у управлінні якістю ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ встановила, що ЗВО забезпечує активне залучення роботодавців та їхніх об'єднань до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості на засадах партнерства. Співпраця реалізується через механізми рецензування ОП, участь у громадських обговореннях та розширених засіданнях кафедри. Роботодавці надають рекомендації щодо змісту та структури ОП на системній основі. Під час фокус-групи роботодавці підтвердили експертам свою зацікавленість у співпраці, оскільки це гарантує підготовку фахівців, адаптованих до потреб ринку праці та конкретних установ. Пропозиції роботодавців, отримані під час обговорень та рецензування, були імплементовані в редакції ОП 2025 року. Серед конкретних прикладів врахованих рекомендацій варто виділити такі: за пропозицією начальника Північно-Східного управління надання безоплатної правничої допомоги Бобруйка В. А. (2023 р.) скориговано назву ОК 19 «Організаційно-правові засади надання безоплатної правничої допомоги» відповідно до термінологічних змін у законодавстві. За пропозицією судді Чернігівського окружного адміністративного суду Житняк Л. О. (2024 р.) до мейджора «Адміністративна юстиція» включено дисципліну «Правове регулювання соціального забезпечення». За пропозицією головного спеціаліста-юрисконсульта юридичного відділу Чернігівської міської ради Приходько В. О. (2025 р.) до переліку вибірових компонентів внесено дисципліну «Житлове право. Крім безпосереднього впливу на зміст ОП, представники професійної спільноти задіяні в роботі Ради з якості вищої освіти, Ради роботодавців. Роботодавці також залучаються до реалізації освітнього процесу через проведення гостьових занять, тренінгів і майстер-класів. Під час інтерв'ювання стейкхолдери підтвердили готовність до подальшого працевлаштування випускників програми, що свідчить про високу довіру до якості підготовки у ЗВО. На основі аналізу локальних нормативних актів та наказів про затвердження складу проектної групи ОП «Право», ЕГ встановила відсутність представників роботодавців (практичних працівників галузі права) серед її офіційних членів. Така ситуація свідчить про недостатню інституціалізацію партнерства. Незважаючи на змістовне врахування пропозицій практиків, відсутність роботодавців у складі проектної групи обмежує їхню роль до зовнішніх консультантів, тоді як вимоги Критерію 1 та Критерію 8 передбачають їх залучення як повноправних партнерів на етапі розроблення та прийняття рішень. ЕГ рекомендує ЗВО актуалізувати склад проектної (робочої) групи, офіційно включивши до неї провідних фахівців-практиків. Це дозволить посилити процедурну визначеність процесу оновлення ОП та забезпечити безпосередній вплив ринку правничих послуг на формування програмних результатів навчання.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

ЕГ встановила, що на момент проведення акредитаційної експертизи практика збирання та аналізу інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП Право перебуває на етапі формування. Це зумовлено об'єктивною обставиною: акредитація ОП першого (бакалаврського) рівня проводиться вперше, а перший випуск здобувачів очікується у червні 2026 року. Відповідно до Положення про акредитацію, цей критерій не може бути оцінений через відсутність фактичного об'єкта дослідження (випускників). Водночас ЕГ відзначає наявність у ЗВО розвиненої інституційної бази для майбутнього моніторингу кар'єрного шляху. В структурі Університету функціонує Центр розвитку кар'єри, який забезпечує сприяння працевлаштуванню здобувачів та випускників, а також налагодження стратегічного партнерства з роботодавцями. Діяльність Центру цифровізована та представлена на спеціалізованому вебресурсі (<https://robota-chntu.stu.cn.ua/>), де акумулюються вакансії та анонуються заходи професійного спрямування. Експертна група підтверджує наявність налагоджених каналів комунікації між адміністрацією факультету, кафедрою та Центром розвитку кар'єри щодо збору інформації про професійну долю студентів. Зокрема, до цього процесу залучені деканат, куратори груп та гарант ОП, який підтримує постійний зв'язок зі студентським активом. Наявні механізми (розсилки через деканат, інформаційні ресурси) свідчать про готовність ЗВО до повноцінного виконання вимог цього критерію після здійснення першого випуску фахівців. Елементом виховного процесу та професійної орієнтації здобувачів є популяризація досвіду випускників-правників. На офіційній сторінці випускової кафедри у розділі «Наші випускники» (<https://kriminal.stu.cn.ua/#>) розміщено матеріали про кар'єрні досягнення фахівців у сферах адвокатури, прокуратури та суддівства. Така візуалізація професійного успіху виконує мотиваційну функцію та сприяє формуванню у студентів уявлення про майбутні кар'єрні перспективи. ЕГ розцінює наявність цього ресурсу як дієвий інструмент неформального виховного впливу та засіб зміцнення професійної ідентичності майбутніх юристів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

ЕГ встановила, що в Університеті функціонує внутрішня система забезпечення якості освіти, яка регламентує процедури моніторингу ОП та освітньої діяльності згідно з відповідними Положеннями. Система зворотного зв'язку базується на щосеместрових опитуваннях здобувачів, НПП та роботодавців. Результати анкетування, показники успішності та професійної активності викладачів аналізуються на засіданнях кафедри. За результатами моніторингу ЗВО впроваджує заходи з усунення недоліків: сектором СМЯВО проводяться методичні семінари з питань акредитації (26.04.2024, 06.06.2024) та розширені засідання Ради із забезпечення якості (10.10.2025). До процедур

внутрішнього аудиту залучаються експерти НАЗЯВО. Важливим елементом реагування є контроль за змістом платформи Moodle. За рекомендаціями Ради із забезпечення якості гарант та завідувач кафедри здійснюють перевірку навчально-методичних матеріалів на відповідність ПРН. Результати аудитів стають підставою для управлінських рішень Вченої ради (протокол від 27.05.2024). Водночас ЕГ зауважує, що попри наявність системи реагування, інструментарій опитування здобувачів щодо окремих освітніх компонентів потребує більш комплексного підходу для глибшого аналізу задоволеності навчально-методичним забезпеченням (див. підкритерій 7.1).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЕГ встановила, що акредитація ОП «Право» першого (бакалаврського) рівня є первинною. Проте ЗВО демонструє високу спроможність брати до уваги результати зовнішнього забезпечення якості, аналізуючи досвід акредитації інших програм за галуззю знань 081 Право в межах Університету. Зокрема, під час проектування поточної ОП були імплементовані рекомендації, надані у 2024 році під час акредитації магістерської програми «Адміністративна та цивільна юстиція». До розробки програми залучили нових стейкхолдерів. Кафедра провела розширене засідання за участі правників де за їхньою рекомендацією до мейджора «Адміністративна юстиція» додали дисципліну «Правове регулювання соціального забезпечення». Здобувачі реально реалізують право на вибір навчальних курсів. Студенти відвідують загальноуніверситетські «Ярмарки вибіркових дисциплін». Це дає їм змогу обирати предмети з інших програм, наприклад ВК «Психологія впливу». Університет впровадив дієвий механізм перезарахування результатів неформальної освіти. Процедуру здійснюють спеціально створені предметні комісії. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили факти успішного зарахування результатів такого навчання та нарахування відповідних балів. Крім того, ЗВО оперативно реагує на вимоги щодо інклюзивності освітнього середовища. Виконуючи рекомендації попередніх експертних груп, закладом забезпечено безперешкодний доступ до приміщень для маломобільних груп населення, зокрема встановлено кнопку виклику персоналу перед входом. Таким чином, ЗВО демонструє системний підхід до врахування досвіду зовнішнього оцінювання для постійного вдосконалення освітньої діяльності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В академічній спільноті ЗВО культура якості перебуває на етапі активного становлення. Політика забезпечення якості є частиною стратегічного менеджменту Університету. Вона базується на чіткому розподілі повноважень між гарантом, проектною групою, кафедрою та сектором СМЯВО. Процедури внутрішнього моніторингу здійснюються згідно з відповідним Положенням. Вони включають: щосеместрові опитування здобувачів та роботодавців; аналіз результатів попередніх акредитацій; перевірку якості наповнення платформи дистанційного навчання Moodle. За реалізацію та оновлення програми відповідає гарант ОП. Зміни до ОП вносяться на основі самоаналізу, рекомендацій стейкхолдерів та викладачів. Питання організації освітнього процесу систематично розглядаються на засіданнях кафедри. Водночас ЕГ зазначає, що для переходу на вищий рівень культури якості ЗВО необхідно вдосконалити окремі інституційні практики. Зокрема, сектору СМЯВО доцільно сформулювати єдину політику щодо заповнення відомостей самооцінювання (<https://surl.li/yhzzaw>). Це стосується запровадження чіткого алгоритму обґрунтування відповідності професійної кваліфікації викладачів конкретним освітнім компонентам (згідно з п. 38 Ліцензійних умов). Також ЕГ рекомендує формалізувати статус Робочої групи як постійно діючого органу, відповідального за оперативний перегляд змісту ОП. Включення до її складу здобувачів освіти та роботодавців забезпечить інклюзивність прийняття рішень та посилить довіру стейкхолдерів до результатів моніторингу. Такі кроки дозволять ЗВО перейти від стадії становлення до стадії сталої культури якості.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертна група встановила, що система внутрішнього забезпечення якості ОП «Право» функціонує на належному рівні та демонструє сталу динаміку розвитку. Університет забезпечує ефективний зворотний зв'язок із ключовими стейкхолдерами, що дозволяє адаптувати освітню діяльність до актуальних запитів юридичної професії. Процедури моніторингу та перегляду ОП є прозорими, а залучення роботодавців і здобувачів має реальний вплив на зміст програми.

Недоліки

Експертна група встановила відсутність здобувачів освіти та роботодавців у офіційному складі проектної групи. Це свідчить про недостатню формалізацію їхньої участі в управлінні програмою. Через це стейкхолдери мають статус консультантів, а не повноправних партнерів на етапі прийняття рішень. У відомостях самооцінювання відсутнє чітке

обґрунтування відповідності кваліфікації викладачів конкретним дисциплінам (див.п.6.1). Сектор СМЯВО не сформував єдину політику для заповнення таких даних (<https://surl.cc/rpjkc>).

Рекомендації

ЗВО рекомендовано розмежувати функції тимчасової проектної групи та постійної робочої групи (групи забезпечення). Попри відсутність прямої вимоги у законодавстві, створення такої групи легітимізує процес безперервного моніторингу ОП. До її офіційного складу слід включити представників різних груп стейкхолдерів: викладачів, здобувачів освіти та провідних фахівців-практиків. Це забезпечить їм статус повноправних партнерів у прийнятті управлінських рішень та посилить вплив ринку правничих послуг на зміст програми. Закладу необхідно здійснити системний аудит і привести локальну нормативну базу у відповідність до рекомендацій, наданих під час акредитації. Уніфікувати політику сектору СМЯВО. Сектору СМЯВО слід розробити єдину політику щодо заповнення відомостей самооцінювання. Необхідно запровадити чіткий алгоритм обґрунтування відповідності професійної кваліфікації кожного викладача профілю його дисципліни. Це забезпечить прозорість кадрового забезпечення згідно з вимогами Ліцензійних умов.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО забезпечує повну прозорість реалізації ОП шляхом оприлюднення чітких правил і процедур на офіційному вебсайті. Діяльність закладу відповідає вимогам ст. 79 Закону України «Про вищу освіту» щодо відкритості прийняття рішень. У вільному доступі розміщено Статут, документи про організацію освітнього процесу, фінансову звітність, кошторис та штатний розпис (<https://surl.lt/yjjbdr>). Публічність діяльності НУ «Чернігівська політехніка» підкріплена розгалуженою системою локальних актів, що охоплюють стратегічне планування (Стратегія розвитку на 2021–2027 роки), організаційне управління (структура, положення про Вчену раду), регламентацію трудових відносин (Колективний договір, правила внутрішнього розпорядку), а також процедури матеріального стимулювання та професійного зростання. Особливу увагу приділено соціальному захисту, безпеці персональних даних та психологічній підтримці учасників освітнього процесу, що підтверджує системне дотримання законодавчих вимог щодо відкритості інформації. Освітній процес за програмою регламентований повною базою нормативних актів, що регулюють усі етапи навчання: від проектування ОП та формування індивідуальних траєкторій до підсумкової атестації. Акцент на цифровізації, академічній доброчесності, інклюзивності та впровадженні інноваційних форм навчання, зокрема з використанням ШІ, свідчить про адаптивність освітнього середовища до вимог сучасного ринку праці. Під час акредитаційної експертизи ЕГ через спілкування з різними фокус-групами перевірила доступність та дію локальних актів, що задіяні в організації освітнього процесу та вирішенні кадрових питань. Здобувачі освіти показали, що добре знають свої права та обов'язки. НПП знають, де розміщені документи, та вільно користуються ними.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проект із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Порядок оприлюднення проекту ОП та процедуру збору пропозицій врегульовано Порядком розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм у НУ «Чернігівська політехніка» (<https://surl.li/qokhzb>). Проекти ОП та зміни до них оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО. Пропозиції щодо вдосконалення ОП приймаються на офіційну електронну адресу навчального відділу Університету. Даний канал зв'язку забезпечує можливість дистанційного надання відгуків та зауважень усіма заінтересованими сторонами у межах процедури громадського обговорення проектів ОП. Процедура громадського обговорення була дотримана під час первинної розробки у 2022 року та при переглядах у 2023, 2024 і 2025 роках, що підтверджено протоколами. ЗВО враховує результати обговорення перед затвердженням ОП на Вченій раді, що засвідчують приклади імплементації наданих пропозицій. На офіційному ресурсі для надання відгуків (<https://surl.li/cvafko>) було розміщено проект ОП 2023 (<https://surl.cc/jonuyr>). Під час експертизи ЕГ звернула увагу на кольорове виділення у тексті проекту, що було сприйнято як робочий варіант ОП проектної групи. Також зафіксовано неточності у самому проекті ОП 2023 року, зокрема вказана планова дата первинної акредитації — 2027 рік. Експертна група звертає увагу на необхідність термінологічного уточнення у локальній нормативній базі ЗВО. Чинний «Порядок розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм у НУ «Чернігівська політехніка» (п. 11) регламентує лише діяльність

проектної групи, відповідальної за започаткування освітньої діяльності. Оскільки для ОП редакцій 2023, 2024 та 2025 років здійснювався періодичний перегляд та врахування пропозицій стейкхолдерів, доречним є нормативне закріплення статусу робочої групи (або групи забезпечення ОП). Саме цей орган має відповідати за щорічний моніторинг, взаємодію з роботодавцями та підготовку змін до вже діючих освітніх програм.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО забезпечує повну відкритість та публічність інформації про ОП (https://op.stu.cn.ua/view/total_view.php) відповідно до вимог законодавства. Заклад своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію, що включає ОП у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми та силабуси навчальних дисциплін. Оприлюднені матеріали містять вичерпні дані про розробників, мету вивчення, обсяг у кредитах ЄКТС, критерії оцінювання та рекомендовані джерела (<https://civil.stu.cn.ua/sylabusy/>). Документи також доступні на платформі Moodle та сайті кафедри публічного та приватного права (<https://civil.stu.cn.ua/>), де додатково розміщено проморолик про ОП «Право» для візуалізації переваг навчання. Особлива увага приділяється інформуванню про можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії. З цією метою на університетському та факультетському рівнях щорічно проводяться Ярмарки вибіркових дисциплін. Університетський захід (<https://surl.li/mwohtk>, <https://surl.lu/kozxle>) спрямований на ознайомлення з Каталогом вибіркових дисциплін (<https://surl.lu/qibwap>) для розвитку soft skills та підприємницьких навичок. Факультетський Ярмарок (<https://surl.li/oydxme>, <https://surl.cc/fbbzhy>, <https://surl.li/eppzcz>) забезпечує здобувачам ОП «Право» можливість свідомого вибору профільних блоків (мейджорів) та ознайомлення з їх змістовим наповненням і викладацьким складом. Доступ до вказаної інформації є відкритим для всіх заінтересованих сторін, що було підтверджено ЕГ. Для підтримання актуальності даних на офіційному сайті НУ «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/>) реалізовано інструменти зворотного зв'язку щодо змісту та доступності інформації. Замість окремої кнопки «Повідомити про помилку», для комунікації із заінтересованими сторонами функціонують система «StudHelp», «Скринька довіри» (dovira@stu.cn.ua) та телефон довіри (0462) 665-196. Пропозиції щодо змістовного вдосконалення ОП приймаються на електронну адресу навчального відділу (navch.viddil@ukr.net). Ці механізми дозволяють користувачам оперативно отримувати роз'яснення щодо пошуку необхідних відомостей або повідомляти про неточність оприлюднених даних, що забезпечує високу якість інформування учасників освітнього процесу. Водночас, для гарантування безперервного доступу та оперативного усунення можливих збоїв у роботі вебресурсів, існує потреба у впровадженні додаткового спеціалізованого каналу комунікації саме для технічної підтримки користувачів. Це дозволить чітко розмежувати питання змістового наповнення ОП та технічного супроводу сайту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку, що НУ «Чернігівська політехніка» демонструє високий рівень відкритості та публічності. ЗВО забезпечує вільний доступ до ключових документів освітньої програми відповідно до вимог законодавства. Інформація на офіційних ресурсах є точною, достовірною та достатньою для інформування всіх заінтересованих сторін. Оприлюднені матеріали (ОП, навчальні плани, робочі програми, силабуси, каталоги вибіркових дисциплін) дозволяють повноцінно оцінити зміст навчання та ресурси закладу. Система інформування охоплює як офіційний сайт Університету, так і спеціалізовані ресурси кафедри та платформу Moodle. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ може зробити висновок про відповідність ОП рівню В за цим критерієм.

Недоліки

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ встановлено необхідність технічного та нормативного вдосконалення процесу супроводу ОП. Зокрема, виявлено недоліки в оформленні проектів документів, як-от робоче кольорове виділення тексту та фактичні неточності в ОП 2023 року щодо дати акредитації. Окрім цього, локальна нормативна база, зокрема п. 11 «Порядку розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм», потребує термінологічного уточнення: наразі він регламентує лише діяльність проектної групи, відповідальної за ліцензування. Оскільки для ОП редакцій 2024 та 2025 років фактично здійснюється періодичний перегляд із залученням стейкхолдерів, рекомендовано нормативно закріпити статус «робочої групи», або «групи забезпечення». Саме цей орган має бути офіційно наділений повноваженнями щодо щорічного моніторингу, взаємодії з роботодавцями та підготовки змін до діючих програм, що забезпечить повну відповідність процедур внутрішньої системи якості освіти.

Рекомендації

Начальнику відділу сектору систем менеджменту якості вищої освіти Університету необхідно: 1) Ініціювати внесення змін до п. 11 «Порядку розробки, затвердження, моніторингу та закриття освітніх програм» до початку процесу оновлення освітньої програми. Рекомендовано чітко розмежувати дефініції «проектна група» та «робоча група (група забезпечення)». Це дозволить легітимізувати діяльність робочої групи як постійного органу, відповідального за щорічний моніторинг та оновлення ОП редакцій 2024–2025 років. 2) Забезпечити перевірку фінальних версій проєктів ОП перед їх оприлюдненням на офіційному вебсайті для недопущення технічних і фактичних помилок. Гаранту ОП забезпечити впровадження спеціалізованого каналу технічної підтримки для користувачів вебресурсів. Цей інструмент має доповнити існуючу систему зворотного зв'язку та гарантувати оперативне вирішення технічних питань, що виникають під час доступу до публічної інформації про освітню програму.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або

практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Відсутні.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>13_02_26_Додаток_до_звіту_ЕГ_Перелік_суттєвих_недоліків_1.xlsx</i>	uRpPYjY9OUAibQulqwODYP4rumnaGIMjoKT1iUFn3l4=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Риженко Ірина Миколаївна

Члени експертної групи

Мельник Петро Васильович

Шкварок Софія Василівна